

TÜM MALİYE-SEN

Tüm Maliye alışanları Sendikası Yayın Organı

Ağustos 1992

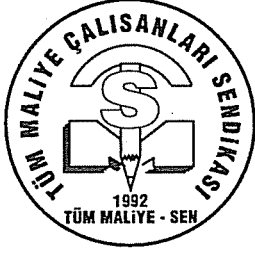
Sayı : 2

***Haklar rgtl
Mücadeleyle
Kazanılır***

MERHABA

Dergimizin birinci sayısının ardından, ikinci sayımız iki ay gibi bir süreçte çıkabildi. İlk sayımızdaki "Çıkarken" yazısı içinde şöyle bir ifade geçiyordu: "Dergimizi imkanlarımız ölçüsünde her ay periyodik olarak çıkarmaya çalışacağız. Bununla birlikte amacımız bu yayını yalnız dokuz kişilik MYK'lunun masa başında yazıp çizdiği bir yayın değil, tüm örgütlülüğümüzün katıldığı düşüncelerini, çalışma ve etkinliklerini yazdığı, eleştirilerini özgürce dile getirdiği bir yayın yapmaktır." Hepimizin yaşadığı gibi Haziran-Temmuz ayları kamu çalışanları açısından sıcak ve hareketli bir yaz dönemi oldu. Bu ruhun yayınıma girmesi için tüm örgütlülüklerimizden etkinliklerini belge, resim, yazı ve yorumlarıyla yayında yayınlanmak amacıyla kendilerinden istedik. Bizlere ulaşanları bu sayıda yayınlamaya çalışıyoruz. Tüm bunları toplamak uzunca bir zaman aldı. Bu yüzdendir ki yayınıma iki ayda çıkabildi. Yine ilk sayımızın kapak yazısında şunu da ifade etmiştik: "Kendisini sendikal örgütlenmenin yaratılmasından sorumlu hisseden herkes bu yayının başarı ve başarısızlığından şu veya bu oranda sorumlu olacağına bilinciyle hareket etmelidir." Tüm bu nedenlerden dolayı "çağrımız destekten de öte birlikte üretme birlikte yönetme çağrısıdır" dememize rağmen bu çağrı, örgütümüzde çok az yanıt bulmuştur. Bu sayımızda 16 Haziran yürüyüşüyle birlikte Temmuz ayında Tüm Maliye-Sen olarak yapılan çalışmalar yer alıyor. Yine Türk Kamu-Sen üzerine bir yazıyla birlikte, H. Aktan arkadaşımızın grev ve toplu sözleşme üzerine yazısını bulacaksınız. Örgütlenme üzerine A. Uzun arkadaşımızın 1. sayıda yayınladığı yazısının devamı yer alıyor. Selim Dikel arkadaşın yazısını yayınlamaktayız. Değişik etkinliklerle birlikte, umarız sizlerin zevkle okuyup, tartışıp, eleştirilmenizle zenginlik katacağımız bir sayı olması dileğiyle... Dostça Selamlar

TÜM MALİYE SEN
Tüm Maliye Çalışanları
Sendikası
Aylık Yayın Organı
Kuruluş 3 Şubat 1992

Sahibi:
Tüm Maliye Çalışanları
Sendikası Adına
İrfan ERDEMOĞLU

Yazı İşleri Müdürü:
Bahtiyar ALKAN

Yayın Kurulu:
İrfan ERDEMOĞLU
Hasan YAĞIZ
Hüseyin AKTAN
Bahtiyar ALKAN
Abdurrahim UZUN
Saim ÖZBAYRAK
İsmail ŞAHİN
Bayram KESKİN
Yasemin GÜRÇAY

Yönetim Yeri:
Muratpaşa Mah. Tamburi Cemil
Sok. No.5 / 18 - 19 Aksaray /
İSTANBUL
Tel : 531 15 55

Fotoğraf:
Kazım Özdoğan
Günnur İlhan
Dilek Uğuz

Dizgi ve Teknik Hazırlık:
PANO BAS-SAN A.Ş.
Tel : 513 73 85

Baskı:
Özyurt Matbaası
Tel : 522 95 19

*Gönderilen yazıların yayınlanmasına
Yayın Kurulu karar verir. Sorumluluk
yazara aittir. Yazı ve resimler
yayınlanmasın veya yayınlanmasın geri
ide edilmez. Alıntılarda kaynak
gösterilmesi zorunludur.*

İçindekiler

2 Türk Kamu-Sen Kuruldu... Vatana Millete ve DEVLETE Hayırlı olsun!

Nasıl gerçek bir sendikal örgüt, bir işkolunda çalışanların ortak iradesinin gerçekleştirilmesi ise, üst sendikal örgüt de bu sendikalaradaki ortak irade ve gücün en üst düzeyde birleşik ifadesi olmalıdır. Yani işyeri örgütlülüklerinin dolaysız katılımının sağlanması ve her düzeyde yetkili olması demektir.

5 Komite ve Konseyler

Böyle bir örgütlenme ve çalışma içinde olan bu yapılanmalar, işkolunda yürüttüğü mücadelenin gerçek demokrasi mücadelesiyle bütünlüğünü sağlayamadığı sürece, işkolunda da başarıyı yakalaması olanaklı değildir. Bu nedenle gerçek demokrasi ve hak arama mücadelesindeki tüm güç ve yapılarla bağlantıyı göz ardı etmemelidir.

6 Uzun Ankara Yürüyüşü

Bugüne kadar biz kamu çalışanları sendikalarımızı örgütlü kendi öz gücümüze güvenerek kurmuş, vermiş olduğumuz mücadeleler sonucu sendika hakkımızı kazanmıştık. Yine istem ve taleplerimizi kendi macadelemizle kazanacağımızdan hareketle Ankara'ya yürüyorduk.

14 Kamu Çalışanları ve Toplu Sözleşme

Dünyanın bir çok ülkesinde tüm çalışanlar sendikal örgütlülüğe sahiptir. Sendikalar, üyelerinin ekonomik sosyal durumlarını ve çalışma koşullarını korumak ve geliştirmek amacıyla işverenle toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptir. Ancak ülkemizde kurulan memur sendikaları bu haktan mahrum bırakılmıştır.

17 Değişmeyen Mazeretler

Mükellef hiç laf anlamıyor. Amirler keyfi davranıyor. Her gün binbir türlü haksızlığa uğruyoruz. Hakkını arayacak bir mercii olsa başvursa, gerçekten hakkını koruyacak bir mercii yok.

18 Kamu Çalışanlarının Sendikal Hakları

12 Eylül 1980 tarihindeki askeri müdahale sonrasında, Uluslararası holdinglerin ve bankaların temsilcisi olan IMF'nin reçeteleri doğrultusunda yürürlüğe konulan 24 Ocak kararlarının uygulanmaya başlaması ile birlikte sendikal haklara yönelik yeni saldırılar başladı. Bütün sendikal faaliyetler durduruldu.

20 Temmuz Eylemlilikleri

Tüm Maliye Çalışanları Sendikası Genel merkezi'nce 4.7.1992 tarihinde programımızın ikinci aşaması olan Temmuz Eylemleri karar altına alınmış, temsilciliklerimizce aşağıdaki şekilde hayata geçirilmiştir.

ÇANAKKALE, KONYA, ÇORUM, RİZE, İSKENDERUN, KİRŞEHİR, İZMİR, GAZİ ANTEP, MERSİN, DİYARBAKIR, ŞANLI URFA, TUNCELİ, BATMAN, ADANA, BALIKESİR, ŞAKARYA, SİİRT illerinde de 6 ile 16 Temmuz 1992 tarihleri arasında bordro yakma, basın açıklaması, toplu viziteye çıkma, telgraf çekme para gönderme, toplu gösteri ve yürüyüşler gibi çeşitli eylemler gerçekleştirilmiştir.

Türk Kamu-Sen Kuruldu!

Vatana Millete ve DEVLETE Hayırlı Olsun

Türkiye'de son dört yıldır kamu çalışanları ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerini kazanmak, korumak ve geliş-

gün pekiştirmektedir. Mücadele içinde kurulan yakın dostluk ve güven ilişkileri çalışanların birliğinde önemli bir kilometre taşı

liştirmiş, Türkiye'nin gündemine sokarak siyasal iktidarların programlarına ve giderek tüm kamuoyunun gündemine girmesini sağlamıştır. İki yıldır herkes kamu çalışanları sendikalarından ve taleplerinden söz ediyor-sa bu dokuz sendikaların öncülüğünde kamu çalışanlarının vermiş olduğu mücadele nedeniyle. Dokuz memur sendikasının ortak talepler noktasında ki kararlı tavrı, mücadele ve örgütlenme çabaları, bu bağımsız mücadelemizin ezilmesi için gündeme getirilen güdümlü bir devlet sendikacılığı girişimini de ortaya çıkarmıştır. Bu devlet sendikacılığı Türkiye Kamu Çalışanları Vakfı aracılığıyla gerçekleştirilmeye çalışıldı. Bu Vakfın yöneticileri, yayın organlarında ve verdikleri demeçlerde öncelikle; "Memurların sendikalaşmasını düzenleyen yasa çıkmadan memur sendikası kurulamayacağını" açıkladılar. Böylece, örgütlü mücadeleleriyle üç yıldır ayakta duran memur sendikalarını "İllegal" (yasadışı) ilan etme zemini

Nasıl gerçek bir sendikal örgüt, bir işkolunda çalışanların ortak iradesinin gerçekleştirilmesi ise, üst sendikal örgüt de bu sendikalardaki ortak irade ve gücün en üst düzeyde birleşik ifadesi olmalıdır. Yani işyeri örgütlülüklerinin dolaysız katılımının sağlanması ve her düzeyde yetkili olması demektir.

tirmek için kararlılıkla mücadele ediyor. Bu mücadele için kaçınılmaz olan sendikal örgütlülük bilinci her geçen gün yükseliyor.

1990'dan bu yana işkolu düzeyinde kurulan onaltı memur sendikasının özelliklerine baktığımızda aşağıdaki noktaların çoğunda ortak olduğunu görüyoruz; Sınıf ve kitle sendikacılığının temel alınması,

İşkolu düzeyinde örgütlenmelerin savunulması,

Fiili sendikacılık anlayışının benimsenmesi,

İşçi, memur en geniş çalışanların ortak güç ve mücadele birliğini yaratma amacını gütmesi, "Hak Verilmez Alınır" şiarıyla yola çıkan bu sendikaların dokuz tanesi, üç yıldır ortak platformda eylem ve güç birliği yapan sendikalar. Yöneticilerinden üyelerine kadar ortak mücadele ve ortak pratik içerisinde yakın ilişkiler kurup karşılıklı güven ve dostluklarını her geçen

olan sendikal üst örgütlülüğün temel taşlarıdır.

Sendikaların çatı örgütlenmelerinin oluşturulması, sendikal kurumların biraraya getirilmesi olarak anlaşılabilir. Nasıl gerçek bir sendikal örgüt, bir işkolunda çalışanların ortak iradesinin gerçekleştirilmesi ise, üst sendikal örgüt de bu sendikalardaki ortak irade ve gücün en üst düzeyde birleşik ifadesi olmalıdır. Yani işyeri örgütlülüklerinin dolaysız katılımının sağlanması ve her düzeyde yetkili olması demektir.

Dokuz memur sendikasının ortak talepler noktasında ki kararlı tavrı, mücadele ve örgütlenme çabaları, bu bağımsız mücadelemizin ezilmesi için gündeme getirilen güdümlü bir devlet sendikacılığı girişimini de ortaya çıkarmıştır. Bu devlet sendikacılığı Türkiye Kamu Çalışanları Vakfı aracılığıyla gerçekleştirilmeye çalışıldı.

Bugüne kadar bu anlayışla yükseltilemeyen ortak mücadelemiz, kamu çalışanlarının taleplerini ge-

yaratıyorlardı. Vakfın yayın organı olan Kamu Çalışanları Dergisi'nin 15 Şubat 1992 tarihli sa-

yısında Genel Başkan Yardımcısı ve şimdiki Konfederasyon Başkan Yardımcısı olan Şükrü Durgut şöyle diyor:

"Birtakım masum hakları menfur emellerine alet etmeyi ve

maya mecbur bırakan sendikalarımız hakların nasıl alınacağını bir kere daha gösterdiler. Yapılan görüşmeler ve bu görüşmeler sonucunda kamuoyuna yapılan açıklamalar, devletin sendi-

leri doğrultusunda büyük başarı kazanmışlar ve Ankara kapısından bir daha çıkmamak üzere girmişlerdi.

Başlangıçtan bu yana devletin tavrına ve almış olduğu kararlara göre tepkisellik düzeyinde tavır almayı geride bırakarak kendi politikalarını koyup, gündemlerini yaratır konuma gelmişlerdi.

Ankara Yürüyüşü bir kez daha gösterdi ki, radikal mücadele; "tepkici bir eylemle" değil, doğru hedef,doğru politikalarla tüm kamuoyunun desteğini ve sempatisini kazanan bir çizgide ve kapsamda gerçekleştirilebilir.

Ankara Yürüyüşü devam ederken, kimi sendikal odakların eylemi sabote eden bir tavrıyla, el altından hükümetle görüşmeye girişmesi fakat bu girişimlerinin etkisiz kalması sonucu, daha önce bizleri "illegal" ilan edenlerin alelade Kamu Çalışanları Sendikalarını kurmalarının aynı zamana gelmesi anlamlıdır.

Kamu çalışanlarının Ankara Yürüyüşü'nün hemen ardından paniğe kapılan iktidar çevreleri "yasa çıkmadan, biz izin vermeden sendika kuramazsınız" derlerken, yürüyüşçülerin ayak tozları henüz Ankara semalarından kaybolmadan Türk Kamu-Sen'in kurulduğunu TV, Radyo ve basın gibi tüm imkanlarını kullanarak ilan etti.Devlet bu dokuz memur sendikasını kendi çizgisine çekememenin telaşıyla "kendi memurunu" kendi eliyle örgütlemeye koyuldu.

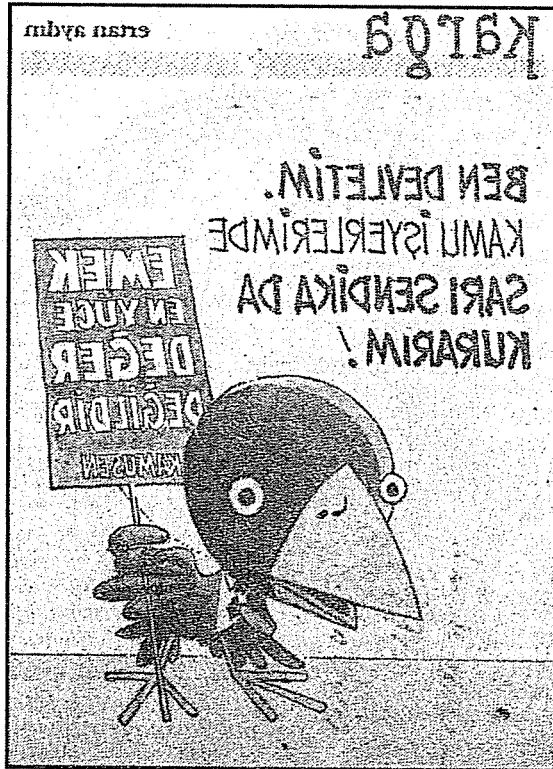

Ankara Yürüyüşü devam ederken, kimi sendikal odakların eylemi sabote eden bir tavrıyla, el altından hükümetle görüşmeye girişmesi fakat bu girişimlerinin etkisiz kalması sonucu, daha önce bizleri "illegal" ilan edenlerin alelade Kamu Çalışanları Sendikalarını kurmalarının aynı zamana gelmesi anlamlıdır.

illegal çalışmayı teamül haline getirmiş malum çevrelerin gerçekte memur haklarını savunmak gibi bir niyetleri yoktur." Bu kafaya göre, somut ve yaşamsal talepleri için mücadeleye girişen tüm kamu çalışanları yasadışılikle suçlanıyordu. Kamu çalışanları bu güdümlü kafalara gereken yanıtı Ankara Yürüyüşü'yle verdi.

Platformunda yer alan Tüm Maliye Sen, Tüm Bel-Sen, Eğit-Sen, Tarım-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Tüm Ray-Sen, Tüm Haber-Sen, Tüm Hava-Sen ve Tüm Enerji-Sen'in ortaklaşa almış oldukları kararla, 16 Haziran 1992 tarihinde İstanbul Kadıköy'de başlattıkları 7 günlük Ankara Yürüyüşü tüm yurttan büyük bir yankı yarattı. 22 Haziran 1992'de Ankara kapılarını zorlayarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay ve Devlet Bakanı Şerif Ercan'ı, arkaalarında 20 bin kamu çalışanının gücüyle görüşme masasına otur-

kalarımızı resmen taraf olarak kabul ettiğinin itirafı niteliğindedir. Böylece üç yıllık mücade-

le içinde, polis copuyla, işten atılmalarla, sürgün ve tüm baskılarla mücadele ederek direnen kamu çalışanları program hedef-

24 Haziran 1992 tarihinde TV'nin ekranlarından memur sendikalarını o güne kadar yasa dışı görenler Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu'nu kurduklarını ilan ediyorlardı. Ne olmuştu da sendikalar yasal statüye kavuşmuştu? Hangi yasa ve yönetmelikler değişmişti de söylediklerinin tam

200 TEK çalışanını yurdun değişik yerlerine sürgün eden müdür olarak bilinen Hüseyin Ağa-dağ. Zaten konfederasyonun diğer tüm yöneticileri de değişik resmi kuruluşlar da Genel Müdür, Müsteşar, Daire Başkanı ve Müdür gibi görevlerde bulunmaktadır. Bu sendikacılar "çalışanları temsil ediyoruz, çalışan-

dikal haklarını alabilmek için 1988 yılında başlattıkları örgütlü mücadele, bugünlerde Türkiye'nin gündemini belirleme noktasına gelmiştir. Bu gelişme işçi sınıfının 70 yılı aşkın bir süredir vermiş olduğu mücadele deneyim ve birikimlerinden yararlandığı kadar, Türk-İş türü sarı sendikacılığı, "Çağdaş Sendikacılık" denen ihanetçi anlayışı reddetmekle geçmişten olumlu dersler çıkarıldığını da göstergesidir.

Dokuz memur sendikasının ortak bir sloganı da "Devlet Güdümlü Sendikaya Hayır" dır. Dünyanın hiç bir yerinde devlet güdümlü sendikalar devletin Başbakanı ve Bakanlar'ınca kurulmaz. Devlet her zaman kendi paralelinde çıkarlarını koruyacak ve kendi politikasını o alanda hayata geçirecek kurumlarının başına görevli bulmuştur.

tersi bir davranış içine girerek "legal" sendikalarını kurmuşlardır? Dokuz memur sendikasının ortak bir sloganı da "Devlet Güdümlü Sendikaya Hayır"dır. Dünyanın hiç bir yerinde devlet güdümlü sendikalar devletin Başbakanı ve Bakanlar'ınca kurulmaz. Devlet her zaman kendi paralelinde çıkarlarını koruyacak ve kendi politikasını o alanda hayata geçirecek kurumlarının başına görevli bulmuştur.

25. 6.1992 tarihli gazetelere "Devlet Sendikasına General Gibi Başkan" manşeti ile çıkan Türk Kamu-Sen'in Genel Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatı'nda Daire Başkanı olan Ali Işıklar, Türk Kamu-Sen Genel Başkan yardımcısı ise Ankara Tarım İl Müdürlüğü Çiftçi Eğitim Yayın Şube Müdürlüğü'nde çalışan ve ününü Türkiye Ziraatçiler Derneği üyelerini sürgün etmesiyle duyuran Rıza Rençberoğlu, diğer yönetim kurulu üyesi ise Türk Enerji-Sen Genel Başkanı, Ankara Elektrik Dağıtım Müessesesi Personel Müdürü olan ve

ların hak ve çıkarlarını savuna-çağız" diyorlar. Aynı kişiler devletin en yetkili mercilerinde karar sahibi olan kişiler. Bugüne kadar kamu çalışanlarına baskı uygulayan ve aldığı görev gereği hep çalışanların karşısında olan bürokratlar. Bu günde devletten almış olduğu görevle bizler için sendika kurduklarını açıklıyorlar. Kamu çalışanlarının işverenin, devlet olmasından dolayı; devletin en yetkili yerlerinde bulunan bu sendikacılar çalışanlara karşı devleti mi savuna-

Örgütlenmemizden korkan ve çıkarlarına ters gelen kişi ve kurumlar bizlerin örgütlenmelerini etkisizleştirmek için boş durmuyorlar. İşveren, bir taraftan kendi kurdukları sendikalarla saldırırken, diğer taraftan kendi çizgisinde gördüğü güçlerle örgütlenerek karşımızda güç birliği oluşturmaya çalışıyor.

caklar, yoksa kurdukları sendikalarla devlete karşı mücadele mi verecekler? Kamu çalışanlarının grevli-toplu sözleşmeli sen-

başlatılacak ve Ankara'da yüzbinlerin buluşmasını sağlayacak örgütlülüğe dönüştürmeliyiz.

İrfan Erdemoğlu

Komite ve Konseyler

Yayınımızın birinci sayısının 14-15. sayfalarında işyeri örgütlenmesinin ifadesi olan, işyeri komitelerini anlatmaya çalışmıştık. O yazının devamı olan işyeri konseylerini, dergimizin bu sayısında tanıtmaya devam ediyorum.

İşyeri örgütleri sadece komite değildir. Komite, konsey(meclis) ile bir anlam ifade eder. Konseysiz bir komite, beden ile bağlantı kuramayan bir beyinden farksızdır. Bu anlamda konsey ve komite, bedenle uyum içinde olan beyin bütünlüğüyle ele alınmalıdır. Bu bütünlük oluşturulmadığı ya da kurulmadığı süreçte, konsey ve komitelerin işlevlerini yerine getirmeleri beklenmemelidir. Bir başka deyişle, konseysiz komiteler, belirleyici olmadığı gibi yaptırım gücünde sahip değildir. Bu nedenle işyeri örgütselliklerinin temel taşı işyeri konseyleridir.

İŞYERİ KONSEYLERİ: Kendi geleceğini belirlemek isteyen, çıkarlarını birlikte çalıştığı kitlenin çıkarlarından soyutlamayan ve komitelerin bu duruma uygun yapılanması gerektiğini kabul eden örgütselliğine güvenen ve buna katkı sağlamak isteyen tüm çalışanlardan oluşur.

İŞYERİ KOMİTELERİ; Konseyde tartışılıp oluşturulan kararları ve burdan gelen istemleri kendi biriminden başlayarak, en üst organlara ulaşmasını sağlayan ve kitlenin istemlerine uygun kararlar çıkması doğrultusunda çaba harcayan ve çıkan kararları gerekçeleriyle tüm birimlere ulaştıran, bunun pratik gereklerini yerine getirmek için çalışan sorumlu yapılardır. Bir başka yönüyle işyeri konsey ve komiteleri sendikal düzeyde meşru yapılardır. Bunlar her koşulda yaşam şansı olan niteliğe sahiptirler. Bu nitelikleriyle sendikanın geleceğini güvence altına alan oluşumlardır. Ülkemizin siyasal durumu göz önünde bulundurulduğunda bu yapıların oluşturulması vazgeçilmez bir görev olacaktır. Geçmiş ve bugün yaşadıklarımız

bunun en açık örneklerini bize sunmaktadır. 12 Eylül de DİSK'in etkinliklerinin yasaklanması ve son olarak günümüzde kamu emekçileri sendikalarının mühürlenmesi burlardan bir kaç örnektir. İşte işyeri konsey ve komiteleri, sendikanın meşru varlığını sürdürecektir olan kalıcı örgütlenmelerdir. Bu yapılar sendikayı, kamu emekçilerinin mali durumuna getiren, onu maddi bir güç olarak ayakta tutan temel taşlardır. Bir başka nokta ise; işyeri konsey ve komiteleri belirli bir süreyle ve gereksimine göre oluşturulmazlar, süreklilik özelliği gösterirler.

Toparlayacak olursak, işyeri konsey ve komiteleri, kararların kolektif üretiminin ve kolektif yaşama

yeri konsey ve komite örgütlülüğünün iç içeliği, komitenin üstte yöneten, tabanın altta yönetilen, emirleri uygulayan bir ilişki biçiminde algılanmamalıdır. Oluşturulan bu örgütlülükler birbirini destekleyen, dönüştüren bir organizma haline getirilmelidir.

Bu da çalışanların karar alma sürecine (tartışarak karar verme, uygulama ve denetleme) katılımları ile mümkün olur. Böylesi bir işleyiş eğitimden direnişe kadar her türlü mücadele biçimi konusunda çalışanların düşüncelerine başvurulması, insanları düşünmeye, kendileri ile ilgili her konuda kararlara katılmaya ve giderek yönetmeye hazırlanacağı için vazgeçilmez öneme sahiptir.

Böyle bir örgütlenme ve çalışma içinde olan bu yapılanmalar, işkolunda yürüttüğü mücadelesinin gerçek demokrasi mücadelesiyle bütünlüğünü sağlayamadığı sürece, işkolunda da başarıyı yakalaması olanaklı değildir. Bu nedenle gerçek demokrasi ve hak arama mücadelesindeki tüm güç ve yapılarla bağlantıyı göz ardı etmemelidir.

geçirilmesinin araçlarıdır. Böyle bir örgütlenme ve çalışma içinde olan bu yapılanmalar, işkolunda yürüttüğü mücadelesinin gerçek demokrasi mücadelesiyle bütünlüğünü sağlayamadığı sürece, işkolunda da başarıyı yakalaması olanaklı değildir. Bu nedenle gerçek demokrasi ve hak arama mücadelesindeki tüm güç ve yapılarla bağlantıyı göz ardı etmemelidir. Değişik bir anlatımla söylesek, işyeri konsey ve komiteleri demokrasi güçleriyle ilişki kurarak geliştiren ve ortak mücadeleyi hedefleyen bir yapı olarak, bu göreve uygun biçimlenmelerde yaratmalıdır.

İşte MALİYE işyeri örgütselliklerini bu içerikte sürekli yapılar ve temel taşlar olarak değerlendirilmelidir. İşyeri konsey örgütlülükleri ile komiteler ayrılmaz bir bütündür. İş-

tir. Çalışanlar komite çalışmaları hakkında bilgilendirilmeli, yapılanlar işyeri konsey örgütlülüklerinin denetimine sunulmalıdır. Konsey örgütlülüğü komitenin çalışmalarındaki eksik ve aksayan yönler olduğunda eleştirici ve uyarıcı olmalıdır. Bu eleştirilere kulak asmayan, tabanın iradesine uymayan komitelerin tümü yada varolan olumsuz unsurlar komitenin dışına alınarak değiştirilmelidir. Komite kohsey ilişkileri, içinde bulunulan süreçte hak alma mücadelesinin yükseltilmesi ve örgütlülüğünün güçlendirilmesi için etkin biçimlerin bulunmasını hedeflerken, uzun vadede komite-konsey arasındaki farklılıklar giderilmesini ve tüm çalışanların yönetime katılmasını hedefler.

Abdurrahim UZUN

Uzun Ankara Yürüyüşü

Yürüyüşün değerlendirmesine geçmeden bizi bu tavıra sokan nedenleri ve gelişen süreç bir gözatmamız gerekiyor.

Ülkede kamu çalışanlarının örgütlenerek sendikalarını ku-

du. Her ne kadar bu sendikalar yayın organlarında toplantı ve mitinglerinde bu hükümetinde verecek fazla bir şeyi olmadığını bu tür vaatlerin birer aldatmaca olduğunu, haklar ancak ve an-

birakıyor. Hükümetin yüzündeki şirin maskenin kalkmasıyla birlikte üyeler gerçekleri görmeye başladılar. çünkü, hükümet sendikaların görüşünü almadan iktidar tarafından çalışanların kaderini belirleyen yasaları işveren çevreleriyle tartışmaya başladı. Türkiye İşverenler Sendikası enel Başkanı Refik BAYDUR'un ve sanayici Güler SABANCI gibi kişilerin görüşüne baş vuruyordu. Hükümet ve işveren çevrelerinin bizlere öngördüğü sendika Grev ve Toplu Sözleşme hakkında yoksun, hiç bir yaptırım gücü olmayan danışma kurulu şeklinde bir sendikayı öngörüyordu. Biz çalışanlarsa 4 yıldan bu yana önmüze Grevli, Toplu Sözleşmeli bir sendikayı hedef olarak koyup bu uğurda mücadele veriyorduk. 22 Nisan 1992 tarihinde

19.6.1992 Ankara yürüyüşçüleri Adapazarı'nda

rup, hak arama mücadeleleri sonucu 20 Ekim 1991 seçimlerinde siyasi partilerin hemen hemen (MÇP. hariç) tümü memur sendikalarını seçim propagandalarına almışlar iktidar olduklarında memurlara sendika verecekleri vaatlerinde bulunuyorlardı. Oysa 1990'dan bu yana memurlar örgütlenerek onlara rağmen sendikalarını kurmuş Hükümetin sendikaları taraf kabul etmesi çağrısı ile birlikte sendikaların yasal güvenceye bağlanmasının mücadelesini veriyorlardı. Bu vaatler karşısında henüz daha örgütlenmesini tam olarak nitelştiremeyen memur sendikaları kitesinde bir bekleme hakim ol-

Bugüne kadar biz kamu çalışanları sendikalarımızı örgütlü kendi öz gücümüze güvenerek kurmuş, vermiş olduğumuz mücadele sonucu sendika hakkımızı kazanmıştık. Yine istem ve taleplerimizi kendi mücadelemizle kazanacağımızdan hareketle Ankara'ya yürüyorduk.

çok mücadeleyle alınacağını söyleselerde kitledeki hakim olan başkalarından bekleme mantığı ağır basmış kamu çalışanlarının sendikaları beş ay gibi bir süre kamu emekçilerinde mücadele ivmesini düşürmüştür.

Nisan 1992 ye gelindiğinde kitlelerdeki bu bekleme yerini yavaş yavaş bir hoşnutsuzluga

sendika başkanlarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan'ı ile yaptığı görüşmenin sonucu, hükümet ve işveren çevrelerinin düşündükleri Grevsiz, Toplu Sözleşmesiz bir sendikaydı. Diğer uzman görüşleri ve hükümetin hazırladığı raporlar da bu doğrultuydu.

Nisan ayında toplantı alan

Tüm Maliye Sen. Genel Merkez yönetim kurulu tüm bunların bir değerlendirmesini yaparak Türkiye genelinde örgütlenmelerinin yönetimlerine iki gündemli bir toplantı çağrısı yaptı. 9 Mayıs 1992 tarihinde DİSK. Konferans Salonu'nda 22 ilden katılan yöneticilerle yapılan toplantı sonunda önümüzdeki Ha-

yetimim sizlere refah mutluluk getirecem diye iktidara gelmişti. Oysa sekiz aylık hükümet dönemlerinde, meclisten vergi kaçakçısına bütçeden 21 trilyon parayı hibe edici yasayı bir çırpıda çıkardı. Yine işçi sınıfı ve biz sözleşmeli personelden kesilip SSK'ya yatırılmayan işverenlerin yıllarca faizsiz kredi gibi

- Sendikalara üye olan kamu çalışanları üzerinde baskı, sindirme politikaları sürüyor,

- Sendika yöneticileri ve üyelerine yönelik soruşturma, sürgün, işten el çektirme pervasızca devam ediyor,

- Haklarımızın yasal güvenceye bağlanması konusunda bir gelişme yok,

- Ücretlerimiz yine tek taraflı olarak yüzdelerle komik rakamlarla belirleniyor,

- Tüm bu olumsuzluklara dur diyebilmek için,

- Haklarımızın ancak ve ancak örgütlü ve kitlesel mücadeleyle alabileceğimiz için,

- Demokrasi için,

- Bizleri ilgilendiren her konuda söz ve karar sahibi olmak için,

- Sendikamıza ve çalışanlara yönelik tüm davaların düşürülmesi ve soruşturmaların son bulması için,

- Sendika yöneticileri ve üyelerine yönelik soruşturma, sürgün, işten el çektirme pervasızca devam ediyor,

- Haklarımızın yasal güvenceye bağlanması konusunda bir gelişme yok,

- Ücretlerimiz yine tek taraflı olarak yüzdelerle komik rakamlarla belirleniyor,

ziran-Temmuz ayına yönelik kısa vadede bir program çıkararak buradan çıkan önerileri sendikaların birleşik gücü olan platforma getirmiş platformda 1 Haziran-22 Haziran arası koyacağı faaliyetleri bir takvime bağlayarak tüm örgütlenmesine bildirmişti.

Ankara'ya Neden Yürüyorduk?

Bugüne kadar biz kamu çalışanları sendikalarımızı örgütlü kendi öz gücümüze güvenerek kurmuş, vermiş olduğumuz mücadele sonucu sendika hakkımızı kazanmıştık. Yine istem ve taleplerimizi kendi mücadelemizle kazanacağımızdan hareketle Ankara'ya yürüyorduk.

Siyasal iktidar, çalışanların Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikal haklarını koruyan ve yasal güvenceye bağlayan yasaları meclisten çıkaracağını söyleyerek iktidara gelmişlerdi. Yine demokrasi, insan hakları, örgütlü toplum, konuşan Türkiye, benim memurum, benim işçim, benim emeklim, köylüm, dulum,

kullandıkları SSK. af yasasını meclisten çıkarmıştı. Yine saygı değer Meclis kendi maaşlarının artırılmasını bir gecede meclisten çıkarıyorlardı. Bizim için yaptıkları ise;

16.6.1992 Ankara Yürüyüşü'nün Kartal etabı.

- Sendikal örgütlenmeler engelleniyor,

- Sendikamız hakkında kapatma davası devam ediyor,

- Örgütlenmelerin önündeki tüm engellerin kaldırılması için,

- Yapılacak yasal düzenlemelerde bizlerin dışında, bizlere rağmen

tüm karar ve uygulamaları kabul etmiyeceğimizi göstermek için,

- Grev Toplu sözleşme hakkımız deyip, Hükümeti Toplu Sözleşme masasına çağırmak için Ankara'ya yürüdük.

omuzlarında şunları haykırıyor- du. Bizler bugüne kadar sendi- kalarımızı kuramazsınız dediler kurduk bundan sonra da Toplu Sözleşme masasına kendi örgüt- lü gücümüzle oturacağız. Grevli

"Toplusözleşme Hakkımız Grev Silahımız", "Devlet Gü- dümlü Sendikaya Hayır", "Yaşa- sın Sendika geliyoruz Ankara", "Söz Yetki Karar Çalışanlara" sloganlarıyla Kadıköy'den Altı- yol'a doğru yer yerinden inli- yordu. 5000 kişi tek bir yürek tek bir vücut olmuşlardı. Sendi- kaların kitlesi Altıyol'a kadar yürüyüşçüleri getirdikten sonra ayrılma noktasına gelindiğinde bundan sonraki yürüyüşü sade- ce Genel Merkez Yöneticileri ya- pacağından dolayı. Bu insan se- li AltıYol'da 22 Haziran da An- kara'da tekrar kucaklaşmak üze- re vedalaşıp ayrıldılar. yürüyüş- cüler Tarım İl Müdürlüğünde grev yapan işçileri ziyaret edip yoluna devam ettikten sonra sa- at 18.00 sıralarında Kartal'a ge- lindiğinde Kartal'da davul zur- na eşliğinde ellerinde çiçeklerle işçiler, memurlar ve halkımızın yoğun ilgi ve desteğinin göster- gesi bir karşılama yapıldı. Kar- tal Meydanın da karşılamaya

17.6.1992 Ankara Yürüyüşü'nün Gebze etabı.

Tüm Maliye Sen, Eğitim Sen, Tüm Bel-Sen, Tüm Sağlık Sen, Tüm Ray Sen, Tüm Haber Sen, Tarım Sen, Tüm Enerji Sen ve Tüm Hava Sen sendikalarının ortaklaşa aldıkları bir kararla 16 Haziran 1992 Salı günü İstanbul-Ankara yürüyüşünü başlattık.

16 Haziran 1992 Salı;

Yer İstanbul Kadıköy İskele Meydanı. 22 Yıl önce 15-16 Ha- ziran'da işçilerin şanlı yürüyüş- lerinin son bulduğu alan 22 yıl sonra kamu çalışanları bu müca- deleyi bu alandan alıp Ankaraya taşıyacaktı. Saat 12'ye doğru alanda kamu çalışanları toplan- maya başladılar. Saat 12.30'da davul ve halaylarla başlayan start bir anda alan binlerce kişi- le dolmuştu. Platform sözcüsü- nün yürüyüşün anlam ve öne- mini belirten basın açıklaması başladığında sözcü çalışanların

Toplu Sözleşmeli sendika hakkı- mızın alınması için bu yürüyüşü başlatıyoruz. Bu haklı ve meşru

- Örgütlenmelerin önündeki tüm engellerin kaldırılması için,

- Yasal düzenlemelerde bizlerin dışında, tüm karar ve uygulamaları kabul etmiyeceğimizi göstermek,
- Grev Toplu sözleşme hakkımız deyip, Hükümeti Toplu Sözleşme masasına çağırmak için Ankara'ya yürüdük.

mücadelemize her kesimi tüm kurum ve kuruluşları destek vermeye çağırıyoruz. Yürüyüş- müzü destek için gelen konukla- rın tanıtılmasından sonra yürü- yüşçüler önde, destek için gelen kamu çalışanları arkada kortej o- luşturulurak yürüyüş başlıyor. Hep bir ağızdan kamu çalışanla- rının somut taleplerini içeren solağınlar başlıyor.

gelen kitleyle halaylar çekildi, o- yunlar oynanıp kısa bir açıkla- madan sonra ilk durağımız olan Pendik istikametinde yolumuza devam ettik. Saat 20.00 de Pen- dik'te kamu çalışanları, işçi sendi- kalarının temsilcileri ve işçiler bizi karşıladılar. Pendik'li Kamu çalışanlarının dostları bizleri ev- lerinde konuk etmek için gel- mişlerdi. Yürüyüşçü arkadaşlar; ertesi gün saat 10.00'da yine

Pendik kültür Merkezi'nin önünde toplanmak üzere evlere konuk edildiler.

17 Haziran 1992 Çarşamba

Yine yürüyüşçüler erken saatlerde büyük bir heyecanla Atatürk Kültür Merkezi önünde toplandılar. Burada bizi desteklemeye gelen DİSK yöneticileri Hava-İş YK. üyeleri, TÜMTİS, Gıda-İş sendikalarından yönetici ve üyeler kamu çalışanlarının yürüyüşünü desteklemek için gelmişlerdi. Burada işçi dostlarımızın yaptığı açıklamadan sonra kortej oluşturularak pendikten E-5 karayoluna doğru yürüyüş başladı. Yine işçiler, memurlar ve halktan bize destek vermek için gelen demokratik güçlerle sloganlarımızı hep bir ağızdan haykırarak yürüyoruz. Pendik halkı, evlerinin pencerelerinden, esnaf dükkanlarının önüne çıkarak bizleri alkışlarıyla ve çiçeklerle selamlıyorlar. Kitlenin de katılımıyla "işçi memur el ele mücadeleye", "Söz yetki karar çalışanlara", "Devlet güdümlü sendikaya hayır" sloganları atılıyor. E-5 karayolunda bizleri destekleyenlerle vedalaştıktan sonra yolumuza devam ediyoruz. Saat 17.30'da Gebze'ye bir km. kala Gebze işçi sendikaları, kamu çalışanları sendika şubeleri ve halktan bize destek için gelen insanlar ellerinde çiçekler, davul-zurna eşliğinde oyunlarla pankartlarını açarak büyük bir kortej oluşturularak karşıyorlar. Karşılayanlarla birlikte yürüyüş korteji sloganlarla Gebze'ye girerken tüm insanlar yollara dökülmüş Gebze sakinleri camlarında veya kapularında alkışlarla, el sallayarak bizlerin coşkusuna katılıyordu. Gebze meydanında toplanan kitle bir basın a-

çıklaması okunduktan sonra bizleri karşılamaya gelen maliyeci dostlarımızla sohbet edip Eğitimci dostlarımızın verdiği akşam yemeğine katılıp, yemekten sonra Gebze maliyesinde çalışan

ze'nin dışı E-5 karayoluna kadar yürünerek burada Gebze'li dostlarımızla vedalaştıktan sonra yolumuza devam ediyoruz. Çenesuyu'nda Kocaeli kamu çalışanları platformu, Kocaeli işçi

Ankara yürüyüşçüleri işçi sendikaları yöneticileri ile dayanışma içinde.

üyelerimiz, bizleri evlerine konuk ettiler.

18 Haziran 1992 Perşembe

Gebze Eğitim-Sen şubesinin önünde toplanan önde yürüyüşçüler ve Gebze kamu çalışanları, yürüyüşü destekleyen demokratik kurumlar kortej oluşturuyorlar. Yürüyüşün başlamasıyla birlikte coşkulu bir kalabalık "Yaşasın Demokrasi Mücadelemiz",

sendikaları birliği ve kalabalık bir kitle karşılıyor. Ellerinde pankartlar, dövizler ve sloganlarla kortej yola koyuluyor. Hep bir ağızdan "işçi memur el ele mücadeleye", "Söz yetki karar çalışanlara", "Yaşasın demokrasi mücadelemiz", "Devlet güdümlü sendikaya hayır", "Yaşasın sendika geliyoruz Ankara" gibi sloganlarla tüm kitle Kocaeli'ni inletiyor. Yürüyüşçüler ayakları-

Gebze işçi sendikaları, kamu çalışanları sendika şubeleri ve halktan bize destek için gelen insanlar ellerinde çiçekler, davul-zurna eşliğinde oyunlarla pankartlarını açarak büyük bir kortej oluşturularak karşıyorlar. Gebze sakinleri camlarında veya kapularında alkışlarla, el sallayarak bizlerin coşkusuna katılıyordu.

"Yaşasın sendika geliyoruz Ankara", "Söz yetki karar çalışanlara", sloganları ve alkışlarla Geb-

nin acısını ve yorgunluklarını unutmuşlar.

Kocaeli Fetiye Caddesine gir-

diğimizde saat 18.00'i gösteriyordu. İşçiler işten çıkmış memurlar dairelerden çıkıp bu caddeye dökülmüştü. Hepsi bir tempo tutturarak alkışlıyorlardı yürüyüşçüleri, binlerce insan seli Kocaeli caddelerini doldurmuş ellerinde çiçekler camlardan yürüyüşçülerin üzerine çiçek atılıyordu, eller havada alkışlar dinmiyor. yürüyüş kortejinin arkası görünmüyor. Saat 19.00 da Kocaeli hükümet Meydanına geldi-

İşçiler, memurlar bu caddeye dökülmüştü. Binlerce insan seli Kocaeli caddelerini doldurmuş ellerinde çiçekler camlardan yürüyüşçülerin üzerine çiçek atılıyordu, eller havada alkışlar dinmiyor. yürüyüş kortejinin arkası görünmüyor. Saat 19.00 da Kocaeli hükümet Meydanına geldiğimizde alan dolmuştu.

ğimizde alan dolmuştu. Platform sözcüsü basın bildirisini okuyor ve hep birlikte halaylar çekiliyor. Kocaeli işçi sendikaları birliği ve kamu çalışanları platformu günler önce hazırlık yapmışlar, otelde yerler ayrılmış ve gecede yürüyüşçülere yemek verilerek yürüyüşçüler istirahate çekiliyorlar.

19 Haziran 1992 Cuma

Sabah yine Kocaeli meydanında toplanıyoruz. yürüyüş başlıyor Kocaeli'nin içinden E-5'e kadar birlikte yürüyoruz otobüslere binerek Adapazarı'na gelmeden Başköprü'de iniyoruz. Yürüyüşe geçerek Adapazarı'nın girişinde bizleri Adapazarı İHD yöneticileri, Halkevciler kamu çalışanlarını, pankartlar, güller ve karanfillerle karşıyor. Etrafta tüm insanlar bizleri alkışlıyor. Adapazarı Hükümet meydanına geldiğinde, arkasından bir kürsü oluşturularak başkan-

lar kürsüden, toplanan kalabalığı selamlıyor. Adapazarı platform sözcüsünün okuduğu basın açıklamasının arkasından E-ğit-Sen'de toplanılıyor. Kısa bir değerlendirmeden sonra Adapazarı Tüm Maliye Sen temsilciliği yöneticileri ve üyelerimiz bizleri Adapazarı Belediye Parkında toplanarak örgütlenmemizin sorunları ve özgül durumumuz tartışıldı. Gece de maliyeci dostlarımız yürüyüşçüleri evlerinde

konuk ettiler.

20 Haziran 1992 Cumartesi

Sabah Adapazarı meydanında toplanıyoruz. Yürüyüşçüler ve Adapazarı kamu çalışanları kortej oluşturularak Adapazarı meydanından E-5 karayoluna doğru solaganlarıyla yürüyüş başlıyor. Adapazarı'nın caddelerini geçip şehrin dışına kadar kamu çalışanı dostlarımızla birlikte yürüyoruz. Hendek çıkışında otobüslere binerek Düzce'ye 8

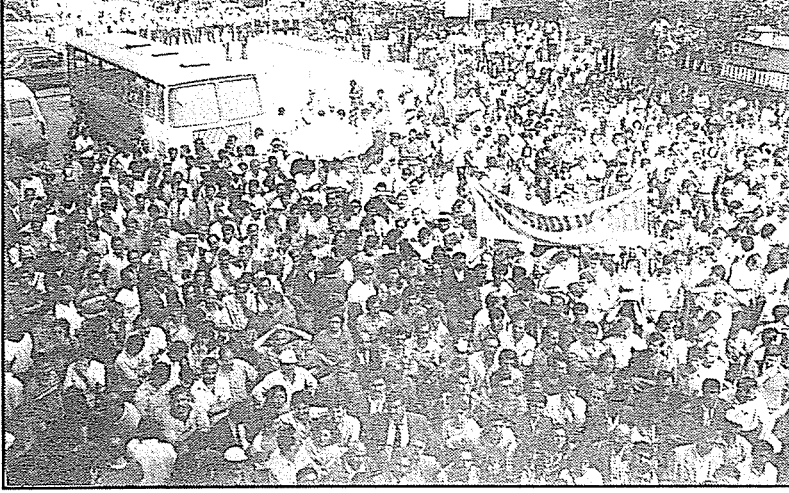
Düzce girişinde Düzce'den, Zonguldak'tan, Ereğli, Bolu, Devrek vb. ilçelerden kamu çalışanları ellerinde çiçekler, pankartlar ve hep bir ağızdan sloganlarıyla bizleri karşıyorlar. Kortej uzuyor ve Düzce'ye girerken yağmur da dinmişti. Sevinç ve coşku en son noktada, atılan sloganlarla Düzce çınlıyor.

Km. kala otobüslerden inerek yürüyüş korteji oluşturuyoruz. Bizi karşılamaya gelen Düz-

ce'liler ve Adapazarı'ndan katılan bizleri bırakmayan kamu çalışanı arkadaşlar yağmur yagacak diye bizleri uyarıyorlar. Yürüyüşçüler yağmur yağsada yürüyeceğiz kararını alıyor. Yağmur o kadar şiddetli yağıyor ki yolda seyreden araçlar yağmurun şiddetinden silecekleri çalışmadığından duruyorlar, Yalnız yürüyüş durmuyor. Yürüyüşçülerden "Yağmur Çamur Fırtına Geliyoruz Ankara" sloganları yükseliyor. Düzce girişinde Düzce'den, Zonguldak'tan, Ereğli, Bolu, Devrek vb. ilçelerden kamu çalışanları ellerinde çiçekler, pankartlar ve hep bir ağızdan sloganlarıyla bizleri karşıyorlar.

Kortej uzuyor ve Düzce'ye girerken yağmur da dinmişti. Sevinç ve coşku en son noktada, insanlar yorgunluk, ıslanma ve ayaklarındaki acıyı unutmuş atılan sloganlarla Düzce çınlıyor. Düzce öğretmen evinin önüne geliyoruz. Davul ve zurna eşliğinde tüm kitle halaya başlıyor, hep birlikte oyunlar oynadıktan sonra, Düzce kamu çalışanları bizlere öğretmenevinde yemek veriyorlar. Yemekten sonra Zonguldak'tan ve Adapazarı'ndan gelen üyelerimiz maliye çalışanı arkadaşlarımızla toplanıp soh-

bet ediyoruz. Düzceli kamu çalışanları bizleri evlerinde konuk ediyorlar.

Ankara yürüyüşçüleri SSK Genel Müdürlüğü önünde.

21 Haziran 1992 Pazar

Sabah öğretmen evinde toplanıyoruz Doktorlar yürüyüşçülerin ayaklarını pansuman yapıyor. Ankara'ya yaklaştıkça heyecandaha bir üst sınırı zorluyor. Düzce kamu çalışanları bizleri yolcu etmek için aileleri ve çocuklarıyla gelmişler. Yürüyüşe geçiyoruz bizlere destek için gelen arkadaşlar bizimle Düzce çıkışına kadar geliyorlar, burada vedalaşıp yarın Ankara'da buluşalım diye ayrılıyor. Bolu girişinde bizleri Bolu kamu çalışanları karşıyor, hep birlikte Bolu'nun en kalabalık caddesinden yürüyüş devam ederken sloganlar dinmek bilmiyor.

Bolu çıkışında Bolu'dan yürüyüşe katılan arkadaşlarla yarın Ankara'da görüşmek üzere ayrılıyor. Mengen Kavşağına geldiğimizde Zonguldak maden işçilerinin yürüyüşünün engellendiği yerde bir basın açıklaması okunarak meşaleyi işçi kardeşlerimizden alarak Ankara'ya taşıyacağız deniyor. "İşçi Memur Elele Mücadeleye" sloganları atılıyor. Sincana 13 Km. kala Sin-

can yol kavşağında arabalardan inerek yürüyüşe geçiyoruz. Ankara'dan kamu çalışanları pankartlarıyla dövüzleriyle gelmişler bizleri bekliyorlar. Bu arkadaşlarımızı görünce heyecan dahada artıyor. Artık üçbin kişilik bir kortej oluşmuş 13. Km'lik yolda sloganlarla hep birlikte yürüyoruz. Sloganlar değişme-

Ankara'dan kamu çalışanları pankartlarıyla dövüzleriyle gelmişler bizleri bekliyorlar. Bu arkadaşlarımızı görünce heyecan dahada artıyor. Artık üçbin kişilik bir kortej oluşmuş 13. Km'lik yolda sloganlarla hep birlikte yürüyoruz. Sloganlar değişmeye başlıyor. "Yağmur Çamur Fırtına İşte Geldik Ankara".

ye başlıyor. "Yağmur Çamur Fırtına İşte Geldik Ankara", "Yaşasın Sendika İşte Geldik Ankara" sloganları atılıyor. Sincan meydanına geliyoruz. Yürüyüş komitesi sözcüsü yürüyüşe katılan sendika başkanlarını kitleye tanıştırıyor. Sincan Belediye Başkanı bizleri destekler konuşmasının ardından kitleyle yarın buluşmak üzere ayrılıyor. Yürüyüşçüler Belediyede bir toplantı

olarak Belediyenin vermiş olduğu yemeğe katılıyor. Ankara-Sincan'lı dostlarımız bizleri konuk ediyor.

22 Haziran 1992 Pazartesi

Sincan meydanında toplanıyoruz. Kortej ouşturarak önde yürüyüşçüler arkada kamu çalışanları Sincan çıkışına kadar yürüyoruz. Burada otobüslere binerek Atatürk Orman Çiftliği kavşağında bizi bekleyen Millet Vekilleri, Belediye Başkanları ve İşçi sendikalarından yöneticilerle yürüyüşe geçip 12.30'da Zafer Çarşısının önünde bizleri bekleyen kitleyle buluşup Çalışma Bakanlığı'na yürünecek şekilde programımızı oluşturuyoruz. Yürüyüş korteji Sincan'dan sloganlarıyla ve büyük bir halkın desteğiyle Sincan çıkışında yürüyüşçüler otobüslerine binerek diğer kitleyle 12.30'da Zafer Çarşısı önünde buluşmak üzere ayrılıyor. Otobüslerimiz polis takibi altında seyrederken Eski-

şehir yol kavşağına geldiğinde polisler tarafından durdurularak otobüslere polisler binmek istiyor. Bizlere bir tabur çevik kuvvet tarafından karşılamamız emri verildi diye karşılık verildi. Bizleri programımızdan alıkoyup kendi istedikleri yöne çekmek istediklerinde kamu çalışanları tepki gösteriyor. Buna karşılık "demokratik" Türkiye polisi "demokratik bir ülkeye

yaraşır şekilde joplar inip kalkmaya başlıyor. Başkanların ve basın bulduğu araçtan başkanlar aşağıya atıyor ve diğer araçtaki yürüyüşçü arkadaşlara inmeleri işareti veriliyor. Polisler indirmemek için tüm güçlerini kullanıyorlar. Buna rağmen camlardan ve kapılardan kendilerini aşağıya atan arkadaşlar başkanlarla kenetleşerek "devlet terörüne son", "baskılar bizleri yıldırılmaz" sloganlarıyla karşılık veriyorlar.

Basın yerlerde sürünüyor, görüntüyü şeffaflaştırıyor. Konuşan Türkiye'nin(!) konuşmak isteyen memurunun copla karşılanması görüntüsünün filmleri yakılıyor. Makinanın filmini söküp parçalıyor polis. Basın emekçileri de bu karşılaşma-

yoruz. camdan dışarı sarkıp slogan atıyoruz, el selliyoruz. "Yaşasın demokrasi mücadelemiz", "Yaşasın Sendika, İşte Geldik

güçlü çıkıyor sesimiz. "Bakanla görüşmek istiyordunuz yürüyün görüşün" diyorlar. Birbirimize kenetleniyor ve duruyo-

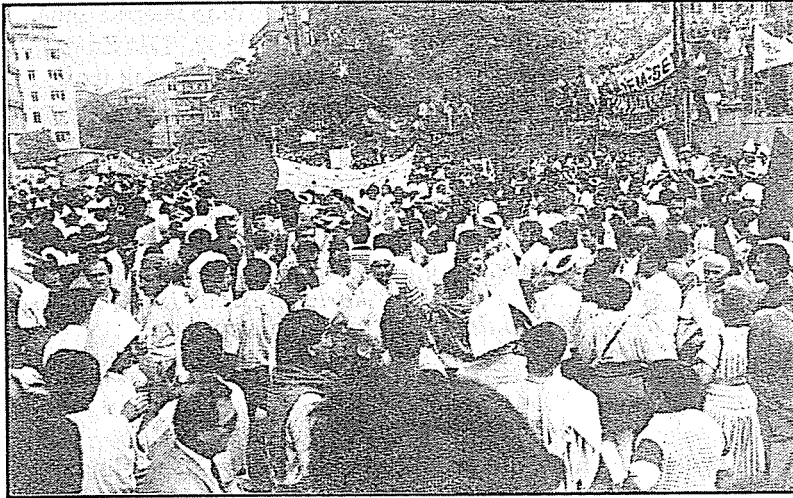

Basın yerlerde sürünüyor, görüntüyü şeffaflaştırıyor. Konuşan Türkiye'nin(!) konuşmak isteyen memurunun copla karşılanması görüntüsünün filmleri yakılıyor. Makinanın filmini söküp parçalıyor polis. Basın emekçileri de bu karşılaşmadan nasibini alıyor

Ankara", "Devlet Gündümlü Sendikaya Hayır", "Sendika Haklarımız Engellenemez", "Devlet Terörüne Hayır" sesleriyle dolduruyoruz caddeleri. İnsanlar şaşkın bakıyor, trafik aksıyor. Otobüs Selanik caddesinin başında ve bizi indiriyorlar. Çevik

"Başkanlarımız ve arkadaşlarımız gelmeden bir yere gitmiyoruz, bakanla görüşmüyoruz" diyoruz. Yerlere oturuyoruz. Hiç susmuyoruz. Halkı bize yaklaştırmıyorlar. Yanımızdaki gazetecilere izin vermiyorlar, araçtan atlayan arkadaşların isimlerini tesbit ediyoruz. Gazetecilerin kimliklerini almak istiyorlar. Alkışla protesto ediyoruz. Halk pencerelerden bize katılıyor. Zaman geçmek bilmiyor. Nihayet caddenin başında bir kargaşa yaşanıyor. Başkanlar ve arkadaşlar basın arabasından indiriliyorlar. Ve hep birlikte haykırıyoruz. "Polis Terörüne Son", "Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "Yaşasın Demokrasi Mücadelemiz", "Demokrasi bizimle Kurulacak" Biz ayrıldıktan sonra başkanların başına gelenleri tahmin etmek güç değil. Burnu kırılmış üstü başı kan içinde. Kolu kırılmış, kaşı açılmış olanlar var. toz içindeler tekmelenmiş, yerlerde sürüklenmişler. Hala kanıyor, kafası yarılmış bir arkadaşın. Bunlar görünenler, ya giysilerin altındaki cop izleri. Kim verecek bunların hesabını? Sorarsak mutlaka vermek zorunda kalacak birileri.

Alkışlı, sloganlı protesto edi-

22.6.1992 Ankara Yürüyüşü başkent kapılarını zorlarken.

dan nasibini alıyor. İzlediklerimiz polis radyosunun anonsunu anımsatıyor "Polisin görevi insan haklarına saygıyı sağlamak ve insan haklarını korumaktır". "İşte polis şu an gözlerimizin önünde bu görevini yapıyor. Ankara'nın caddelerini hızla geçiri-

Kuvvet çembere alıyor, her birimize beş polis düşüyor. Panzer de gelmiş. Bizi sıkıştırıyorlar ama susturamıyorlar. "Devlet Terörüne Hayır", "Sendika Haklarımız Engellenemiz", "Demokrasi Mücadeleyiz Engellenemiz" diye bağırıyoruz. Daha güre daha

yoruz polisi. Başkanlar, Mehmet Moğaltay'a gidip; bu şartlar altında görüşemeyeceğimizi ilettiler. Alman TV'si röportaj yapıyor. Kortej oluşturup, Selanik caddesi'nden yürümeye başladık. Polis barikatını aşabilenlerle altıyüz kişiyiz. İnsanlar ve bizim sesleri duyup dairelerinin pencerelerine koşan memurlar alkışlarla destek veriyorlar. Pencere-lerden el sallıyorlar çiçekler atıyorlar. Giderek çoğalıyoruz. 1500 kişi olduk Haberler geliyor; arkadaşlar buluşma yerlerinde polis tarafından çembere alınmış ve coplanıyor. Arkadaşlarımızda polis barikatını aşmaya çalışıyorlar. Engelleri aşan gelip bize katılıyor.

Mithatpaşa Caddesi'nde yürüyoruz. Ardımızda yürüyen kitleye polis saldırdı, dağıtmaya çalışıyor. Ama memurlar kararlı, koparamıyor polis onları bizden.

SSK binasının önündeyiz. Yüzlerce SSK çalışanı camlarda

Sendikal mücadelemiz" sesliriyorle yürüyorlar. Polis dağıtılmıyor. Çevreden gelenler grupta kenetleniyor. 3000 kişi kadar barikatı aşip geliyorlar.

Çalışma Bakanı SSK'nın Kon-

Kitle SSK'nın önüne geldiğinde Sendika Başkanları Çalışma bakanı ile görüşerek tüm yollarda bekletilen ve gözaltında bulunan arkadaşları SSK'nın önüne toplanana kadar görüşme kabul etmediklerini dektere ediyorlar.20 bin kamu çalışanı Ankara cadde ve sokaklarını inletircesine alana geliyorlar.

ferans salonunda görüşeceğini bildiriyor. Kitle SSK'nın önüne geldiğinde Sendika Başkanları Çalışma bakanı ile görüşerek tüm yollarda bekletilen ve gözaltında bulunan arkadaşları SSK'nın önüne toplanana kadar görüşme kabul etmediklerini dektere ediyorlar.20 bin kamu çalışanı Ankara cadde ve sokaklarını inletircesine alana geliyorlar. Sendikaların il, ilçe temsilci

Sendikalar adına basın açıklaması okunarak sendikaları temsilen Eğitim Sen Genel başkanı İsmet Aktaş söz alarak Ankara'ya neden geldiğimizi ve ne istediğimizi açıklayan konuşmasının arkasından söz alan Çalışma Bakanı 1)ILO sözleşmelerinde var olan 87 ve 151 sayılı madde. 2) Sözleşmeli personel yasasını 3) Memur Sendikalarını yasaklayan genelgenin yürürlükten kaldırılması 4) Sendikal Yasalar ve kamu çalışanlarını ilgilendiren yasa ve yönetmenlikler ve ekonomik, demokratik haklar hükümet tarafından görüşülürken sendikaları taraf kabul edeceklerini yukardaki yasaları da 3 Temmuz 1992 tarihine kadar meclisten çıkarılarak yürürlüğe sokacaklarını tüm kamuoyu önünde söz verdiğini açıkladı. Sendika Başkanlarını üye föylerinin teslimi için makamında kabul edeceklerini bildirerek toplantıya son verildi. Platform sözcüsü tüm gelişmeleri dışarıda bekleyen kitleye açıklayarak eylemin bu aşamasının burada sona erdiğini ve verilen sözlerin bundan sonra da takipçisi olduğumuzu açıklayarak eyleme son verdi.

Ve hep birlikte haykırıyoruz. "Polis Terörüne Son", "Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "Yaşasın Demokrasi Mücadelemiz", "Demokrasi bizimle Kurulacak" Biz ayrıldıktan sonra başkanların başına gelenleri tahmin etmek gücü değil. Burnu kırılmış üstü başı kan içinde.

alkışlıyor ve beraberiz diye bağırıyorlar. Gözaltılar olduğu haberi geliyor. Yürütme komitesi; polis baskısı kalkmadan ve gözaltına alınanlar gelmeden buradan ayrılmayacağımızı açıklıyor. Alkışlar dakikalarca sürüyor. Dinlemek bilmiyor. Bir grup arkadaş bize doğru geliyor. Kollarını birbirine kenetlemişler "söz yetki karar çalışanlara", "Sendika Haklarımız Engellenemez", "Yaşasın

ve şube yöneticileri ile genel merkez yöneticilerinden oluşan 500 kişi , 300 kişilik salonu dolduruyor. Sosyal Güvenlik Bakanını kitleye yaptığı konuşmada sendikaları tanıdıklarını, toplumun örgütlenmesinden yana olduklarını ve Ankara'daki polis saldırılarının kendi bilgilerinin dışında hareket ettiğini söyleyerek konuşmasını bitiriyor. kürsüye gelen Devlet Bakanı Şerif

Kamu Çalışanları ve Toplu Sözleşme

Toplu sözleşme çalışanların sendikalar kurarak bu sendikalarda örgütlü-güç oluşturmaları; ve bu örgütlü gücüyle işverenle toplu pazarlık masasına oturması; işgücünün hangi koşullarda satılacağı çalışanların temsilcisi sendika ile işveren arasında yapılan görüşmelerde belirlenmesi olayına denir.

Yasada; "Toplu iş sözleşmesi, işçi sendikası ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren arasında hizmet akdinin yapılması, içeriği ve sona ermesi ile ilgili hükümleri düzenlemek için yapılan, tarafların karşılıklı hak ve borçlarını, sözleşmenin uygulanması ve denetimi ile uyumsuzlukların çözümü yollarına ilişkin hükümleri de içerebilen yazılı bir sözleşmedir" diye tanımlanmaktadır. Toplu sözleşmede iki taraf vardır. Çalışanların sendikası emeği temsil ederken, işveren (sermayedar) sermayeyi temsil eder.

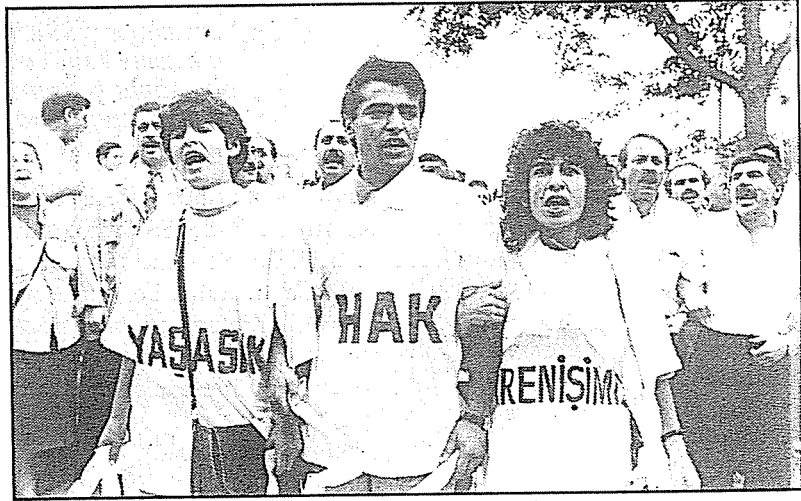
Dünyanın bir çok ülkesinde tüm çalışanlar sendikal örgütlülüğe sahiptir. Sendikalar, üyelerinin ekonomik sosyal durumlarını ve çalışma koşullarını korumak ve geliştirmek amacıyla işverenle toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptir. Ancak ülkemizde kurulan memur sendikaları bu haktan mahrum bırakılmıştır.

Emek sermaye çelişkinin geçici çözümünü olan toplu sözleşmeler ekonomik mücadelenin en önemli unsurlarından biridir.

Dünyanın bir çok ülkesinde tüm çalışanlar sendikal örgütlülüğe sahiptir. Sendikalar, üyelerinin ekonomik sosyal durumlarını ve çalışma koşullarını korumak ve

geliştirmek amacıyla işverenle toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptir. Ancak ülkemizde ku-

me yapma hakkı memurlara tanınmamakla beraber kamu işyerlerindeki işçilere tanınmış ve uy-

13.7.1992 kamu çalışanlarının Sultanahmet hak direnişi eylemi.

ruhan memur sendikaları öteden beri bu haktan mahrum bırakılmıştır. "Memurların ve diğer ka-

gulanagelmıştır. Bu hak tanınmasına rağmen her alandaki müdahalelerle kullanılmaz hale getirilmiştir. Şöyle ki;

1982 Anayasası 1961 Anayasasından farklı olarak toplu sözleşme hakkını birlikte tanımıştır. Oysa toplu iş sözleşmesi hakkı nesnel olarak güçsüz olan çalışanlar yarar sağlayıcı olması nedeniyle çalışanlar açısından Anayasa düzenlenebilirdi. Ne varki çalışanları ve işverenleri ekonomiden eşit gören bu anlayış, Anayasanın, çalışma düzeninin bütününe sinmiş, işverenler çalışanlar karşısında açık bir koruma altına alınmıştır.

Öte yandan kamu kesimi işvereni; sendikalar arasında daha örgütlenme aşamasında bir ayrım yapmıştır. Siyasal iktidar yanlı

mu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla tek taraflı olarak belirlenmektedir. Bu belirlemeyi esasen memurların işvereni durumunda devlet yapmaktadır".

Bugün ülkemizde toplu sözleş-

rının yönetimde olduğu sendikalar kolayca ve işveren yardımıyla örgütlenirken muhalif sendikalar baskılar ve işten atılmalarla karşılaşmışlardır.

Kamu sektörü işverenin sendikacıları ve sendikaları "terbiye etmede" kullandığı diğer bir araç toplu iş sözleşmeleridir. 1980 yılına kadar siyasal iktidarla iyi geçinen sendikaların toplu iş sözleşmeleri oldukça kolay ve küçümsenmeyecek haklar getirerek imzalandı. Siyasal iktidarla anlaşamayan sendikalara ise, toplu sözleşme görüşmelerinde önemli zorluklar çıkarıldı. İşçiler arasında "iktidarla iyi geçinen sendikaya üye olmak gerektiği" anlayışı yaygınlaştı.

Toplu iş sözleşmesinin imzalanmasından sonra kağıt üzerine geçirilen hakların hayata geçirilmesi de kamu kesimi işverenin elinde önemli bir silah oldu. Kamu kesimi işvereni toplu iş sözleşmesinde veya yasada yer alan hakların verilmesinde, iktidar yanlısı olan ve olmayan sendikacılar arasında ayırım yaptı.

Kamu işyerlerinde iktidara karşı sendikaların üyeleri çeşitli

ka seçimlerinde doğrudan taraf oldular ve belirli adayların seçilebilmesi için tüm ağırlıklarını koy-

en az %10'unu üye kaydetmiş olması (barajı aşması) gerekmektedir. Ancak iş kolunda açık hü-

Kamu işyerlerinde iktidara karşı sendikaların üyeleri çeşitli baskılarla karşılaşırken, iktidardan yana sendikalar gerektiğinde siyasal ilişkilerini kullanarak müdürleri ve şefleri görevden aldirtabildiler. Bir müdürü görevden aldirtabilen sendikacı ise sendika seçimlerinde seçilmeyi büyük ölçüde garantiliyordu.

dular. Bazı genel kurullarda işveren temsilcileri seçim sonuçlarını etkilemeye çalışan konuşmalar yaptılar, kulise girdiler. Oldukça rahat çalışma koşullarından uzaklaşmak istemeyen ve kendisine "müdürün takmasından" çekinen bazı işçiler de amirlerinin istediği doğrultuda tavır takındılar.

Yasaklar ve kısıtlamalar iktidardan sendikacıları "terbiye etmede" kullandıkları önemli bir araçtır.

Sendikaların faaliyet alanını belirleyen işkolları tüzüğü veya yönetmeliği ile oynama da bir sendikayı "yola getirmenin" etkili bir aracıdır. Mevzuattaki bir değişiklik ile bir sendikanın üye sayısını

kümler yoktur. Bakanlık üye sayısı işkolunun ancak %10'u dolayında olan sendikaları "teslim almadaki" işkolunda var olduğu ileri sürülen işçi sayısı ile oynamayı

kullanabilir. Örneğin; 30 bin üyesi olan bir sendika işkolundaki işçi sayısı 290 bin ise %10 barajını aşarken, işkolundaki işçi sayısının 310 bin olduğunun Bakanlıkça saptanması durumunda yetki alamamakta ve toplu sözleşme imzalamamaktadır.

Barajı aşan sendikaların yetkileri de bakanlık tarafından verilmektedir. Bakanlık bu konuda yasalarda belirtilen sürelerle uymamakta gerektiğinde yetkiyi geciktirmektedir.

Ülkemizde toplu iş sözleşmesi olayı fiziki olarak şöyle yapılmaktadır; Toplu iş sözleşmesi yapmak için bir sendikanın kendi işkolunda çalışanların asgari %10'unu ve sözleşme yapacağı işyerinde çalışanların %50'sinden fazlasını üye yapması ve bu iki şartı kanıtlayacak yetki belgesini alması zorunludur.

Sendikanın yetki için Bakanlığa başvurarak işkolunda çalışanların %10'unun kendi üyesi olduğunu müracaat tarihinde tesbit ettirmesi gerekir. Bakanlık bu sayıyı teyit ederek 6 gün içinde sendikaya işveren ve bir işkolunda örgütlenmiş diğer sendikalara göndermek zorundadır. İtiraz yoksa bakanlık sendikaya yetki vermek zo-

Toplu iş sözleşmesinin imzalanmasından sonra kağıt üzerine geçirilen hakların hayata geçirilmesi de kamu kesimi işverenin elinde önemli bir silah oldu. Kamu kesimi işvereni toplu iş sözleşmesinde veya yasada yer alan hakların verilmesinde, iktidar yanlısı olan ve olmayan sendikacılar arasında ayırım yaptı.

baskılarla karşılaşırken, iktidardan yana sendikalar gerektiğinde siyasal ilişkilerini kullanarak müdürleri ve şefleri görevden aldirtabildiler. Bir müdürü görevden aldirtabilen sendikacı ise sendika seçimlerinde seçilmeyi büyük ölçüde garantiliyordu.

Kamu kesiminde bazı işyerlerinde üst düzey yöneticiler sendi-

yarına indirmek veya iki katına çıkarmak mümkündür. 1986 yılında Türkiye Yol-İş Sendikasının hükümete yönelttiği eleştiriler sertleşince sendika üyelerinin yaklaşık 60 binini "köy hizmetleri" adı altında yeni bir iş kolu yaratarak Yol-İş'ten ayırma çabaları bunun tipik bir örneğidir.

İşkolunda çalışan işçi sayısının

rundadır. Yetki belgesinin alınmasından sonra 15 gün içinde sendika patrona bir çağrı yapmak zorundadır. Bu çağrıda sendikanın tüm tekliflerinin yer alması şarttır. Bu çağrıyı izleyen 6 gün içerisinde taraflar toplu sözleşme görüşmelerinin yapılacağı yer, tarih ve saati konusunda anlaşılıp Çalış-

dıkların sendikal hak ve özgürlüklerinin özünü zedeleyici niteliktedir. Çalışanların sendikaları, üyelerinin ekonomik, toplumsal ve çalışma koşullarını ilgilendiren her konuda toplu iş sözleşmesi yapma serbestisine sahip olabilmelidir.

Memurlar açısından 657 sayılı

gün işveren devlet ile toplu sözleşme yapma şiarını haykırıp; işkolu düzeyinde örgütlenmeyi temel olarak "hak verilmez, alınır" ilkesiyle meşru mücadelesini kamuoyunun gündemine sokmuş; toplumun tüm kesimlerinde sempati ve yankı uyandırmıştır.

Diğer yandan, iktidara geldiğinden bu yana memura sendika hakkı vermekten bahseden hükümet, başka hesaplar peşindedir.

Başından beri memurları bir oyalama içerisine sokarak zaman kazanmaya çalışan memurların katılmadığı göstermelik bir yasa hazırlanmaya çalışılmaktadır. Bu tavrına meşruluk kazandırmak üzere bazı icazetçi sendikalarla görüşmekte, görüş almakta. Çalışanların 200 binlere yaklaşan örgütlü olduğu sendikalarla görüşmeye yanaşmamaktadır. İktidarın isteği karşısında suya sabuna dokunmayan tabela sendikaları görmektedir.

Gelişmeler iktidarın toplu sözleşme ve grev istemiyle ortaya çıkan sendikalardan ve kamu çalışanlarına toplu sözleşme hakkından korktuğunu göstermektedir.

İktidar bu sendikaları birer danışma kurulu gibi görme ve bu statüyü kabul ettirme özlemi içerisindedir.

Memur sendikacıları ve sendi-

Memur sendikaları çalışma koşullarının pazarlık yoluyla saptandığı, özgür toplu sözleşme düzeninde toplu iş uyuşmazlığı çıkarma, toplu iş sözleşmesi bağütlama, greve karar verme ve uygulama haklarına temel haklar olarak sahip olmayı ve bu hakların güvence altına alınmasını istemektedirler.

ma Bakanlığı bölge Müdürlüğü'ne bildirmek zorundadırlar. Taraflardan birinin katılmaması üzerine, aracı atanabilir. Yine mutabakat sağlanamazsa görevli mahkemeye gönderilir.

Görüldüğü gibi kanun toplu sözleşme görüşmeleri için bazı garantiler vermeyi arzu etmiş ise de, uzun, karmaşık ve cesaret kırıcı bir usul getirmiştir.

Uyuşmazlık çıkması halinde sendika zabıt tebellüğ etmesinin üzerinden 6 gün geçtikten sonra grev kararı alabilir. Bu kararı aldığı tarihten itibaren 6 gün içinde işverene bildirmeye mecburdur.

54. maddenin 1. fıkrasında grev hakkı sadece toplu iş sözleşmeleri sırasında ortaya çıkacak menfaat uyuşmazlıklarıyla sınırlandırılmıştır. Toplu iş sözleşmesinin uygulanmasını sağlayacak bir tek yol, HAK GREVİ açıkça güvence altına alınmamıştır. Yorum sorunu olarak bırakılmıştır. Uygulamada toplu iş sözleşmesine uymayan işverenler hakkında dava açmaktan başkaca bir yol yoktur.

Gerçekte bir toplu iş sözleşmesi bağütlanması ise, tek başına çalışanların haklarının elde edilmesi için yeterli olmamaktadır. Bu, sen-

Devlet Memurları Kanunu toplu sözleşme yapılmasının önündeki en büyük engellerden biridir. Bu yasa tamamen kaldırılmalı, yerine çağdaş, demokratik toplu pazarlık düzeni uygun bir çalışma yasası hazırlanmalıdır.

Memur sendikaları çalışma koşullarının pazarlık yoluyla saptandığı, özgür toplu sözleşme düzeninde toplu iş uyuşmazlığı çıkarma, toplu iş sözleşmesi bağütlama, greve karar verme ve uygulama haklarına temel haklar olarak sahip olmayı ve bu hakların güvence altına alınmasını istemektedir-

Gelişmeler iktidarın toplu sözleşme ve grev istemiyle ortaya çıkan sendikalardan ve kamu çalışanlarına toplu sözleşme hakkından korktuğunu göstermektedir.

İktidar bu sendikaları birer danışma kurulu gibi görme ve bu statüyü kabul ettirme özlemi içerisindedir.

ler. Bu hakların kullanma biçiminin ve sınırının ise, sendikaların topluma ve üyelerine karşı sorumluluğuna bırakılması gerektiğini talep etmektedirler.

1990 sonrası sendikal örgütlenmede atılım yapan memurlar, bu-

kal harekete katılanlar, süreci iyi izlemeliler; buna göz yummamalıdır. Asla ve asla grev ve toplu sözleşme hakkından vazgeçme melidirler.

Hüseyin Aktar

Değişmeyen Mazeretler

Hayatlarından en çok yakınanlar memurlar... Herşeyi de en iyi bilenler memurlar... Yakınıp dururlar. Kendilerinden daha az tahsilliler (yani işçiler) daha fazla ahyorlarmış. Bilmem iki kelimeyi bir araya getiremeyenlerin neleri yokmuş ki... Mükellef hiç laf anlamıyor. Amirler keyfi davranıyor. Hergün binbir türlü haksızlığa uğruyor. Hakını arayacak bir merci olsa, başvursa gerçekten hakkını koruyacak bir merci yok.

Bir sendikaları olsa...

Bir sendikaları var. Bazıları kendilerini ortaya koyarak, geceli gündüzlü çalışarak kurdular. Kurdular da ne oldu. Ya başlarına bir iş gelirse? Ben çekemem... Ya sürgün olursam, ya fonum kesilirse, devlet baba bir açıklama yapsa "benim memurum" bir çok haksızlığa uğradın, bu haksızlığı engellemenin biricik

yolu örgütlenmekten geçer sendikadan geçer. Al işte sendika!. Üye ol. Maaşının yetmediğini söyle, amirlerin keyfi davrandığını söyle. Sen bunları yaparken sana bir şey yapmayacağım. Bak bunları sizlere gönderdiğim genelge ile de cihanı alemleri önünde söz veriyorum!.

Hem sen sendikadan , yöneticilikten anlamazsın. Biz sendika kurup sizlere üye olun dediğimiz zaman olursunuz. Tabanın isteği ile kurulduğunu söyleyen bir sendika varmış. Yöneticileri belli değil.. Acaba PKK'lı mı? yoksa koministler midir? Kominizm de yıkılmadı mı ki?. İnsanlar duvarları yıktılar. Hergün gazeteler yazıyor. Televizyondan devlet büyükleri söylemiyor mu? Sendikaya ilgi duyuyorum ama, yöneticilerinden hiç hoşlanmıyorum, dergilerini beğenmiyorum. Amblemleri de PKK bayrağını an-

dırıyor. Böyle amblem olursa, hiç üye olmam!. Benim yanımda çalışan arkadaş üye amma, ben kendisini hiç sevmem. Onunla aynı sendikada olmam. Bir de aidat alıyorlar. Bize ne verdiler ki aidat alıyorlar?. Bu paraları ne yaptıkları da belli değil. Sendikaya gidecekmişim. Ya orada kitap lafları yaparlarsa, şimdiye kadar kitap okumadım ki. Ya orada soru sorarlarsa?. Elalem içinde küçük mü düşeyim yani... İşin yoksa günlük gazete al oku, kitap al. Bir de kitap ve gazete masrafları eklensin. Bir kitap alacağıma giderde bir kola, bir hamburger yerim. Hem sendika da rüşvet yiyemem. Velhasıl, sendika, mendika derdine deva değil. İyi bir adam gelse başa da bizleri de düşünse. Düzeltse herşeyi, gül gibi geçinip gideriz.

Bahtiyar ALKAN

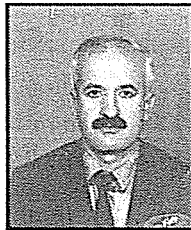
YITIRDIKLERİMİZ... YITIRDIKLERİMİZ... YITIRDIKLERİMİZ... YITIRDIKLERİMİZ... YITIRDIKLERİMİZ... YITIRDIKLERİMİZ...

İlhami GENÇOĞLU (1965-1992) Sendikamızın Zonguldak şubesini kurmak üzere yola çıktığımız İlhami'yi

ummadığımız bir anda yitirdik. O Derdi ki Montaigne'den alıntıyla "Krallar hiçbir şeyimizi almazlarsa bize çok şey vermiş olurlar, hiç bir kötülük etmezlerse yeterince iyilik etmiş sayılırlar bize" ve derdiki "bütün çabam kimseye muhtaç olmadan yaşamak" Birlikte yaktığımız meşalede, şimdi beş parmağının izi var Yüreğin rahat olsun İlhami kardeş, söndürmeyeceğim o meşaleyi, sana gelene kadar... Birkez daha anlıyoruz şimd; ölümün bizi nerede beklediği belli değil, iyisi mi biz onu her yerde bekleyelim.

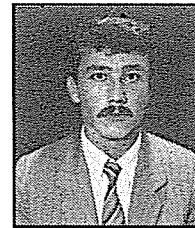
Tüm Maliye Sen Zonguldak İl Temsilciliği

Nuri TAK (1955-1992) 1955 Adıyaman doğumlu olan Nuri TAK 30.6.1975-1.11.1983 tarihleri arasında imamlık görevinde

bulundu. 6.12.1993 tarihinde Malatya Defterdarlığı'nda muhasebe memuru olarak göreve başlayan arkadaşımız, 18.6.1985 tarihinde Adıyaman Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğüne naklen atandı. 8.10.1991 tarihinde Vergi Dairesi Müdürlüğüne geçiş yapan Nuri TAK, 22.4.1992 tarihinde Adana iline oğlunun tedavisi için giderken acı bir trafik kazası sonucu hayata gözlerini kapattı. Evli ve (6) çocuk babası olan

arkadaşımızın ölümünden sonra bir çocuğu dünyaya babasız olarak geldi. Daire arkadaşları arasında dürüstlüğü ve çalışkanlığı ile tanınan arkadaşımızı unutmuyacağız. Anısı önünde saygı ile eğiliyoruz. Tüm Maliye Sen Adıyaman İl Temsilciliği

Yusuf EREN (-1992) 8.8.1992 Cumartesi günü Ataköy mevkiinde denizde boğularak ölen, Zafer Vergi

Dairesi veznedarı değerli üyemiz Yusuf Eren'i kaybettik. Ailesine ve Tüm Maliye Çalışanları Sendikası üyelerine başsağlığı dileriz. Tüm Maliye Sen Samsun İl Temsilciliği

Kamu Çalışanlarının Sendikal Hakları

Calışanların ortak ekonomik ve toplumsal çıkarlarını korumak ve geliştirmek amacıyla kurdukları mesleki bir örgüt olan sendikalar, tarihsel süreç içerisinde ilk olarak

yılına kadar ülkemizde sendika kurma özgürlüğü oldukça rahat bir biçimde kullanılabilirdi. Ancak bu defa 1925 yılında çıkarılan "Tahrir-i Sükun Kanunu" ile, sendikalar ye-

si gibi gelişmelere karşın sendikal gelişme 1960'lara değin güdük kaldı. Bunun başlıca nedenleri sendikalardan bazılarının sıkıyönetim komutanlığınca kapatılması, sendikal faaliyetlere bir çok kısıtlama getirilmesi, grev hakkının yasaklanması ve kamu kesiminde sendikal örgütlenmeye izin verilmemesidir.

Bu süreçte kurulan sendikalar yukarıdan aşağıya oluşan, grev hakkı olmayan örgütlülüklerdi.

27 Mayıs 1960 askeri müdahalesinden sonra özgürlüğü ortamın gelişmesine bağlı olarak sendikal hareketlerde de bir yükseliş başladı. Sendikal hakları güvence altına alan 1961 Anayasası sendikal hayatın güçlenmesinde önemli rol oynamıştır. 1965 yılında "Devlet Personeli Sendikaları Yasası"nın çıkarılmasından sonra kurulan "Türkiye Öğretmenler Sendikası" kamuoyunda etkili bir konum kazandı. Ancak yine çok geçmeden 1971 yılında 12 Mart Askeri müdahalesinden sonra yapılan bir Anayasa değişikliği ile, Devlet memurlarının sendikalaşma hakkı ortadan kaldırıldı. Memur

İstanbul kamu çalışanları polis engeline karşı oturarak eylemlerini sürdürüyorlar.

18.yy'da İngiltere'de ortaya çıkmıştır. Bunu 18.yy sonları ile 19.yy başlarında Fransa ve Almanya ile ABD'deki sendikal örgütlenmeler izlemiştir. Ülkemizde ise, bilinen ilk işçi kuruluşu, 1894-1895 yıllarında Tophane'deki silah fabrikası işçilerinin kurduğu "Osmanlı Amele Cemiyeti" dir. Yardımlaşma derneği niteliğinde olan bu kuruluş uzun süre çalışma olanağı bulamadan dağıtılmıştır.

1908 yılında 2.Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra ülkemizde çok sayıda sendika kuruldu. Ancak kısa bir süre sonra 1909 yılında çıkarılan "Tatil-i Eşgal kanunu" ile kamu hizmetlerinde sendika kurulması yasaklandı. 1913 yılından sonra ise, diğer işkollarında kurulu sendikalar da kapatıldı. 1919 yılından 1925

niden kapatıldı. 1946'da çok partili döneme geçilmesinden sonra yasalardaki bazı kısıtlama'nın kaldırıl-

12 Eylül 1980 tarihindeki askeri müdahale sonrasında, Uluslararası holdinglerin ve bankaların temsilcisi olan IMF'nin reçeteleri doğrultusunda yürürlüğe konulan 24 Ocak kararlarının uygulanmaya başlaması ile birlikte sendikal haklara yönelik yeni saldırılar başladı. Bütün sendikal faaliyetler durduruldu.

masıyla sendikal hareket serpilme-ye başladı. Bu dönemde, Türkiye'nin "Uluslararası Çalışma Örgütü"ne üye olmasına ve Konfederasyon düzeyinde örgütlenmenin ilk adımı olarak "Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu"nun kurulma-

sendikaları kaptıldı. 1971 yılından 1980 yılına kadar, memurların sendikalaşması yasaktı.

12 Eylül 1980 tarihindeki askeri müdahale sonrasında, Uluslararası holdinglerin ve bankaların temsilcisi olan IMF'nin reçeteleri doğrultu-

sunda yürürlüğe konulan 24 Ocak kararlarının uygulanmaya başlaması ile birlikte sendikal haklara yönelik yeni saldırılar başladı. Bütün sendikal faaliyetler, grevler ve toplu sözleşme görüşmeleri, "anarşi"yi önlemek bahanesi ile durduruldu.

malarını yasaklayan hiç bir hüküm yoktur. Nitekim, Danıştay 1. Dairesinin 22.4.1992 tarihinde oybirliği ile aldığı kararda memurların sendika kurmaları yönünde Anayasal bir engel bulunmadığı açıkça ifade edilmiştir. Bu durumda memur

vunmak için başkalarıyla sendikalar kuruma ve sendikalara üye olma hakkını" öngörmektedir.

2821 sayılı sendikalar yasasının 6. maddesi ile değişik 2. fıkrasında, "sendikaların önceden izin almaksızın kurulabileceği" ile, "sendika kurucularının, sendika merkezinin bulunacağı ilin valiliğine gerekli belgeler ve tüzük ile başvuruları halinde sendikanın tüzel kişilik kazanacağı" öngörülmektedir. Bu noktadan hareketle, 3 Şubat 1992 tarihinde İstanbul Valiliğine 425 kurucu üye ile birlikte yaptığımız başvuru sonunda sendikamız TÜR MALLİYE -SEN'i kurmuş bulunuyoruz.

Bugüne dek hep başkaları tarafından yönetildik. Yönetildikçe de yoksullaştık. Çalışma yaşamımızla ve geleceğimizle ilgili konularda bizim adımıza tek taraflı kararlar alındı. Bizler adete birer köle gibi bu kararlara uymak zorunda bırakıldık. Bundan böyle önümüzde yeni bir dönem başlıyor. Artık sendikamız Tüm Maliye Sen'in koruyucu şemsiyesi altında örgütlü bir güce sahibiz. Ekonomik ve demokratik istemlerimizin gerçekleşmesi için sendikamızın yaptırım gücü olmalıdır. Bu da ancak toplu sözleşme ve grev hakkını elde etmekle mümkündür.

Selim DİKEL Çan Vergi Dairesi

Bugüne dek hep başkaları tarafından yönetildik. Yönetildikçe de yoksullaştık. Çalışma yaşamımızla ve geleceğimizle ilgili konularda bizim adımıza tek taraflı kararlar alındı. Bizler adete birer köle gibi bu kararlara uymak zorunda bırakıldık. Artık sendikamız Tüm Maliye Sen'in koruyucu şemsiyesi altında örgütlü bir güce sahibiz.

Toplu iş uyuşmazlıklarını çözme yetkisi Yüksek Hakem Kurulu'na verildi. Sendikaların büyük bir bölümü kapatıldı. Sendikalar birer suç örgütü gibi gösterilmeye çalışıldı. Sendikalara "Sendika ağaları"nın hakim olduğu ileri sürüldü. Sendikaları yıpratmak ve böylece çalışanları susturabilmek amacıyla birbir türlü oyuna başvuruldu. İdam isteği ile yargılanan sendika yöneticileri uzun yıllar tutuklu kaldıktan sonra beraat ettiler.

24 Ocak kararları ve 12 Eylül sonrası yönetimlerinin uygulamaları sonucunda iyice yoksullaşan memurlar uzun süren sessizliklerinden sıyrılarak 1990 Temmuz'undan itibaren seslerini duyurmaya başladılar. O dönemde işçiler tarafından gerçekleştirilen ve kauoyunda da büyük ilgi gören sakal bırakma, çıplak ayakla yürüyüş ve toplu viziteye çıkma gibi eylemlere paralel olarak memurlar da işyerlerinde yemek boykotları yaparak ve çeşitli yerlerde yürüyüşler düzenleyerek maaş bordrolarını yaktılar. Daha sonra bu eylemler sendika kurma mücadelesine dönüştü. Memur sendikaları değişik işkollarında birbiri ardına kurulmaya başladı. Kamu çalışanlarının sendikal hakları konusundaki hukuksal durum gayet açıktır. Ne 1982 Anayasasında ne de 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nda memurların sendika kur-

sendikaları hakkında açılan kapatma davalarının hala devam etmesini anlamak mümkün değildir.

Anayasanın 90. maddesinin son paragrafında "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir" denilmektedir. Bu itibarla, TBMM'nce 8 Ağustos 1951 tarihinde 5834 sayılı yasayla onaylanarak 1952 yılında yürürlüğe konulan "98 sayılı İLO sözleşmesi" ile, 10 Mart 1954 tarihinde 6366 sayılı yasayla yürürlüğe giren "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi"nin 11. maddesinin ilk fıkrası herkese "Barışçı toplanma özgürlüğü" ile, "kendi çıkarlarını sa-

Yardım Kampanyası

Mersin ili İstiklal Vergi Dairesi Müdürlüğü'nde İcra Memuru olarak görev yapmakta olan sendikamız üyesi İsmet Uyar'ın kronik böbrek yetmezliği nedeniyle haftada iki kez diyaliz makinesine bağlanmak suretiyle yaşamını devam ettirebildiğini, sağlığına kavuşabilmesi için böbrek nakli ameliyatının yapılması gerekmektedir.

Adı geçen sendikamız üyesi İsmet Uyar için yardım kampanyası başlatılmış olup, yardımların Mersin ili Ziraat Bankası Merkez Şubesinin 755892-4 nolu hesabına yatırılması, banka dekontlarının sendikamız Tüm Maliye-Sen Mersin İl Temsilciliği Çankaya Mahallesi, Zeytinli Bahçe Caddesi, No.44/6 Mersin adresine gönderilmesi önemle rica olunur.

Tüm Maliye Sen

Temmuz Eylemleri

*Tüm Maliye Çalışanları Sendikası Genel merkezi'nce
4.7.1992 tarihinde programımızın ikinci aşaması olan
Temmuz Eylemleri karar altına alınmış, temsilciliklerimizce
aşağıdaki şekilde hayata geçirilmiştir.*

İSTANBUL

2. 7.1992'de; İstanbul Defterdarlığına bağlı tüm birimlerde çalışan üyelerimizle, hizmet üretiminden gelen gücümüzü devreye sokmak amacıyla toplu vizite eylemi gerçekleştirildi. Eyleme katılan yaklaşık 600 üye, vizite kağıtları ile birlikte İstanbul Defterdarlığı bahçesinde toplandı. Alkışlı protestolarla birlikte basın açıklaması yapılarak, hükümet toplusözleşmeye davet edildi.

7.7.1992'de; Bayrampaşa bölgesindeki işyeri temsilcilerinin organize ettiği yemek boy-

kışlı, sloganlı protesto yürüyüşü yapıldı. Yürüyüşte, "Sadaka Değil, Toplusözleşme", "Devlet Güdümü Sendikaya Hayır", "Söz yetki Karar Çalışanlara", "Yaşasın Sendikal mücadelemiz", "Yaşasın Tüm maliye Sen" sloganları atıldı. Bayrampaşa kompleksinden başlayan yürüyüş Polisin yoğun baskı ve denetimine rağmen eylem başarı ile Bayrampaşa Parkı'nda son buldu.

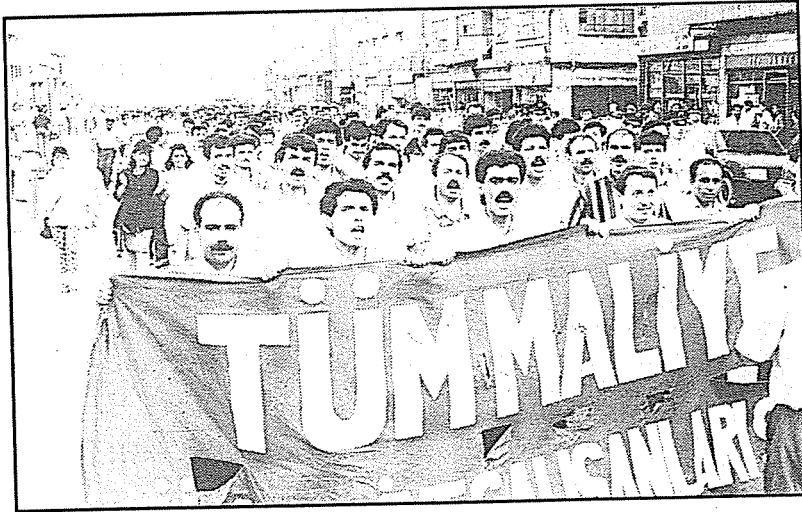
7.7.1992'de; Defterdarlık binasında, bölgedeki işyeri temsilciliğinin öncülük ettiği yemek boykotu gerçekleştirildi. Boykota %90 katılım sağlandı. Yemekhane toplu bir şekilde terkedilerek, Valilik yönün-

ve Pendik Vergi Dairelerinde %60 katılımlı yemek boykotu ve simit yeme eylemi gerçekleştirildi.

7.7.1992'de; Bakırköy Vergi Dairesinde işyeri temsilcilerinin öncülüğünde %100 katılımlı yemek boykotu gerçekleştirildi.

8.7.1992'de; Beyoğlu, Nakil Vasıtaları, Galata Vergi Daireleri ve Karaköy KB'deki çalışan üyelerle genel örgütlülüğünde katılımıyla Beyoğlu Vergi Dairesi önünde saat 12.30'da toplandı. Alkış ve sloganlarla birlikte sendikamız pankartı açılarak yürüyüşe geçildi. Yürüyüş 2000 civarında katılım sağlandı. Yürüyüşün başlaması ile birlikte yürüyüşe müdahale eden polisin tavırna karşı, kitlenin kararlı tutumu polisin engelini aştı. İstiklal caddesi boyunca devam eden yürüyüşte, "Meclis Tatilde, Memur Sokakta" sloganı ile birlikte Bayrampaşa bölgesinde atılan sloganlar tekrarlandı. Yürüyüş Galatasaray Postanesi önünde tepkilerimizi dile getiren basın açıklaması ile sona erdi.

15.7.1992'de; Defterdarlık içindeki tüm müdürlükler, Hocapaş Sirkeci, Eminönü, Beyazıt, Mercan Vergi Daireleri, Muhakemat Müdürlüğü ve Sirkeci KB bölgesindeki işyeri temsilcilerinin öncülüğünde akşam iş çıkışı memur maaş katkılarını yapılan zamları protesto toplusözleşmeye davet içerikli yaklaşık 350 maliye çalışanının katılımıyla alkışlı sloganlı yürüyüş yapıldı. Yürüyüş boyunca "Devlet Güdümü Sendikaya Hayır", "Sadaka Değil toplusözleşme", "Söz yetki Karar Çalışanlara", "Memur Sokakta Meclis Tatilde" sloganları açıldı.

7.7.1992 Tüm Maliye Sen İstanbul Bayrampaşa yürüyüşü

kotları %100 katılımla gerçekleştirildi. Ardından iş çıkışı genel örgütlülüğünde katıldığı 1000 civarında maliye çalışanları ile birlikte sendikamızın pankartı açılarak al-

de yürüyüşe geçildi. Polisin engellemesi ile birlikte basın açıklaması yapıldı, eylem alkışlı bir şekilde sona erdi.

7.7.1992'de; Kartal, Küçük Yalı

Yürüyüş Sirkeci büyük postane önünde sona erdi.

15.7.1992'de; bölgedeki işyeri temsilcilerinin öncülüğünde Ataköy, Laleli, Topkapı, Bayrampaşa, Zeytinburnu, Gaziosmanpaşa Vergi Dairesi ve Marmara Bilgi İşlem Merkezi çalışanları memur maaş katsayılarına tepki ve toplusözleş-

200 maliye çalışanının katıldığı alkışlı sloganlı protesto yürüyüşü yapıldı. Yürüyüş, Üsküdar Vergi Dairesinin önünde başlayıp Belediye-nin önünde sona erdi. Yürüyüş boyunca "Yüzdelik Zamlara Hayır", "Toplusözleşme Hakkımız Grev Silahımız", "Devlet Gündümlü Sendikaya Hayır" sloganları atıldı. Ey-

meti toplu sözleşme masasına davet etmek amacına yönelik 2000 kişinin katılımı ile bir basın açıklaması yapılmıştır. Çalışma Bakanlığı müsteşarı ile görüşme yapılarak yukarıda belirtilen talepleri içeren altı bin imzalı dilekçe müsteşara teslim edilmiştir.

15-16.6.1992'de; hak verilmez alınır, adı altında Tüm Maliye-sen Ankara il temsilciliği olarak organizasyonunda en etkin biçimde yer alınmıştır. Terkip komitesinde ve platform konuşmacısı olarak il temsilcisi Ersin Türkmen 15-16 Haziran II. Ankara Yürüyüşünün önemine ve bu yürüyüşe bitiş noktasında destek vermeye, kamu çalışanlarının yeni 15-16 Haziranlar yaratacağı inancı pekiştirilmiştir.

20.6.1992'de; Etlik kasalar mevkiinde yapılacak Temmuz eylemliliklerine yönelik "Grevli-Toplu Sözleşmeli Hak Verilmez alınır" mitingi yapıldı. Mitinge 10 bine yakın kamu çalışanı katılmış olup, düzenli bir biçimde geçen yürüyüş olay-

Eylem boyunca "Sadaka Değil Toplusözleşme", "Söz Yeatki karar Çalışanlara", "Devlet Gündümlü Sendikaya Hayır", "Memur Sokakta, Meclis tatilde", "İdari Baskılara Son", "Yaşasın Tüm Maliye Sen" sloganları atıldı. Toplu Vergi Dairelerde çalışanlar alkışlı bir şekilde işyerlerine dönerek, hizmet üretimini 1 saat durdurdu.

meye davet içerikli, bayrampaşa vergi daireleri kompleksinin bahçesinde yaklaşık 500 maliye çalışanı toplandı. Alkışlı, sloganlı protestolar yapıldı. 657 sayılı yasayı simgeleyen siyah tabut ateşe verilerek yakıldı. Bahçede oturma eylemi yapıldı. Eylem boyunca "Sadaka Değil Toplusözleşme", "Söz Yeatki karar Çalışanlara", "Devlet Gündümlü Sendikaya Hayır", "Memur Sokakta, Meclis tatilde", "İdari Baskılara Son", "Yaşasın Tüm Maliye Sen" sloganları atıldı. Toplu Vergi Dairelerinde çalışanlar alkışlı bir şekilde işyerlerine dönerek, hizmet üretimini 1 saat durdurdu. Eylem başarı ile sona erdi.

15.7.1992'de; Bakırköy, Kocasinan, Halkalı, Küçükçekmece Vergi dairelerinde işyeri temsilcilerinin öncülüğünde, memur maaş katsayılarına yapılan zamlara tepki ve toplusözleşmeye davet içerikli, yaklaşık 150 maliye çalışanının katıldığı Bakırköy PTT'sine kadar yüründü. Pastaneden Başbakanlığa para gönderme eylemi yapıldı. Eylem coşku lu bir şekilde son buldu.

15.7.1992'de; Üsküdar, Dogancılar ve Beykoz Vergi Dairelerinde, bölgedeki işyeri temsilcilerinin öncülüğünde memur maaş katsayılarına yapılan zamlara tepki ve toplusözleşmeye davet içerikli yaklaşık

lem coşkulu bir şekilde sona erdi.

15.7.1992'de; Kartal, K.Yalı, Pendik Vergi Daireleri, bölgedeki işyeri temsilcilerinin öncülüğünde, dairelerin önünde yaklaşık 100 maliye çalışanlarının katıldığı oturma eylemi gerçekleştirildi.

Tüm Maliye Sen 10.7.1992 Beyoğlu yürüyüşü.

ANKARA

31 5.1992'de; Tüm Maliye-Sen Ankara temsilciliğinin de katılımıyla, Ankara kamu çalışanları şubeler platformu çıkarılan yasalar da söz ve karar sahibi olmak, hükü-

süz bir şekilde sonuçlanmıştır.

13.7.1992'de; kamu çalışanları Ankara şubeler platformu kararı ile Ulus meydanında başlayan Bordro yakma eylemine yaklaşık 5000 kişi katılmış, topluluğa hitaben sendikamız Genel Sekreteri Hasan Yağız

bir konuşma yapmış, Ulus'ta başlayan eylem düzenli kortejler halinde Gima'ya kadar yürüyüşe geçerek yürüyüş boyunca "Devlet Güdümü-lü Sendikaya Hayır" "Söz Yetki Karar Çalışanlara" "Hükümet Toplu Sözleşme Masasına" sloganlarıyla Gima'da son bulmuştur.

15.7.1992'de; Tüm Bel-Sen, Tüm Sağlık-Sen'in 1 günlük grev eylemi sendikamız tarafından da desteklenmesi kararı doğrultusunda Tüm Maliye-Sen Ankara temsilciliği iş

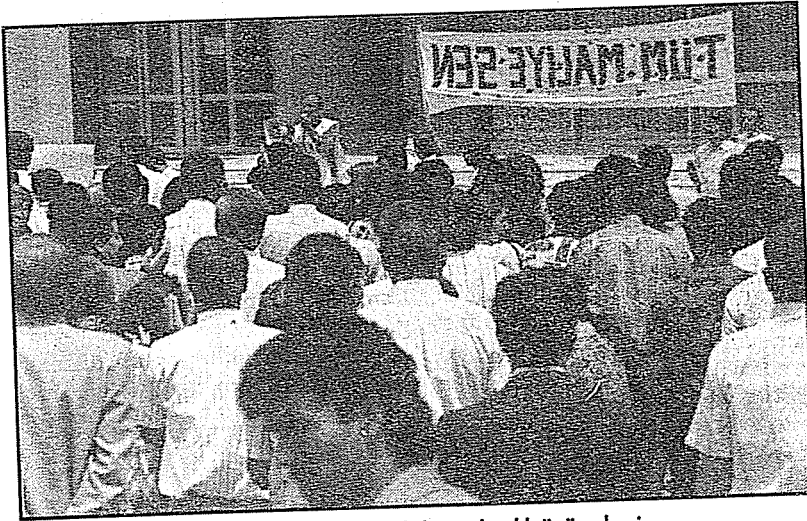
kadar yürünüp burada eylem başladığı gibi disiplinli bir şekilde son bulmuştur.

KAYSERİ

1992 yılının 2. altı aylık memur maaş artışları beklentilerin çok altında kalması nedeniyle, Tüm Maliye Sen örgütülüğü içerisinde yer alan maliye çalışanları kendilerini ilgilendiren konularda başkaları tarafından verilen kararlara karşı

Tüm Bel-Sen, Asim-Sen, SYK ile birlikte tepkilerini dile getirmek, çeşitli vaatlerle hükümet olan siyasi partilerin vaatlerini yerine getirmediklerini protesto etmek, kendilerinin de bir güç olduklarını göstermek için 800 civarında bir memur kitlesiyle koalisyon ortağı DYP ve SHP parti binalarına "Sadaka Değil, Toplu Sözleşme ve Grev hakkı istiyoruz" ibareli SİYAH çelenklerini bırakmışlar ve toplu sözleşmeli grev haklarını yüksek sesle dile getirmişlerdir.

15.7.1992'de; Tüm maliye Sen Kayseri il Temsilciliği'nin de içerisinde yer aldığı platform Bankalar caddesinde maaş bordrolarıyla yaptıkları tabutu kitlesel bir gösteri eşliğinde yakarak, kendilerini ilgilendiren konularda kararı kendileri tarafından verilmesi gerektiğini, toplu sözleşmeli grev haklarını alana kadar mücadele edeceklerini kararlı bir şekilde dile getirmişler. "Devlet Güdümü Sendikaya Hayır", "Sadaka Değil toplu Sözleşme", "Söz Yetki Karar Çalışanlara" "İşçi Memur Elele Genel Greve" sloganlarını atarak olaysız bir şekilde memura yakışan disiplin, düzen ve ağırbaşlılık içerisinde eylemi tamamlayan 1000'in üzerindeki murlar mesajlarını iletmiş olmanın bundan sonra da sessiz kalamayacaklarını göstermiş olmanın mutluluğu içerisinde dağılmışlardır.

Tüm Maliye Sen 16.7.1992 Ankara Temsilciliği Bakanlık önü eylemi

yavaşlatma veya işe geç gitme şeklinde başlayan eylem örgütlenmemize bağlı Cebeci Doğan Bey, Y. Beyazıt, Kızılbaş ve Gölbaşı vergi dairelerinde 1 saat iş bırakıldı, Dairelerin önünde davul-zurna eşliğinde halaylar çekildi. Oyunlar oynandı. Aynı tarihte saat 12.00-13.30 arası yaklaşık 7000 kişinin katılımıyla Ankara kamu çalışanları platformu basın açıklaması okunmuştur.

16.7.1992'de; Tüm Maliye-Sen Ankara temsilciliği olarak vizite eylemi gerçekleştirilmiştir.

17.7.1992'de; Tüm Maliye-Sen Ankara temsilciliği olarak greve hazır ol önlükleri giyilerek oyun ve halaylarla yaklaşık 1000 kişiyi aşkın bir maliye çalışanı meclise kadar yürüyüp, burada bir basın açıklaması okunup Maliye Bakanlığı'na

tepkisiz kalamayacağı tabiidir. Örgütlü ve duyarlı toplumun özellikleri ile fiili sendikacılık birleşince

Tüm Maliye Sen örgütülüğü içerisinde yer alan maliye çalışanları kendilerini ilgilendiren konularda başkaları tarafından verilen kararlara karşı tepkisiz kalamayacağı tabiidir. Örgütlü ve duyarlı toplumun özellikleri ile fiili sendikacılık birleşince maaş zamlarına gösterilen tepkiler büyük kitlesel gösteri ve eylemlere dönüşmüştür.

maaş zamlarına gösterilen tepkiler büyük kitlesel gösteri ve eylemlere dönüşmüştür.

7.7.1992'de; Tüm Maliye Sen Kayseri il Temsilciliği bu bağlamda; Kayseri memur sendikaları platformu içerisinde yer alan Eğitim-Sen,

İşte bu olaylarda gösteriyö Tüm Maliye Sen çatısı altında. Maliye ve Gümrük Bakanlığı çalışanları Toplu Sözleşmeli Grev haklarını alana ve taraf kabul edilene kadar mücadeleye devam edeceklerini göstermişlerdir.

TRABZON

Yılın ikinci yarısında memur maaşlarına yapılan %29'luk artış Trabzon'da tepkilere yol açtı.

11.7.1992'de; Tüm Maliye Sen ve Tarım Sen il temsilciliklerinin düzenlediği telgraflı protesto eylemi geniş ilgi gördü. 11 Temmuz cu-

şanları yüzde doksan katılımla bordro yakma, kitlesel basın açıklaması, yemek boykotu ve iş yavaşlatma gibi eylemler gerçekleştirmiştir. Uşak, Kamu Çalışanları Platformunun eylemlerine en kitlesel sendika olarak katılmıştır. Bu eylemler bir hafta boyunca yemek boykotu, alkışlı yürüyüşler, telgraf çekme ve

Harıkçı Caddesi'ndeki binanın önünde saat 12.30'da toplanarak ortak bir basın açıklamasını okuyan Tüm Maliye Sen Adıyaman İl Temsilciliği Başkanı M.Şahin BİNİCIER "20 Ekim seçimlerinde cennet vaadeden hükümetin, ilk iş olarak hayali ihracatçıları ve vergi kaçakçıları affettiğini, biz kamu çalışanlarına ise tek taraflı olarak %29 ücret zammını layık görerek hükümet tercihinin kimden yana olduğunu göstermiştir" denildi. Daha sonra alkışlı protestoda bulunularak Grevli Toplu Sözleşmeli sendikal hak mücadelesinin devam edeceği vurgulandı. Eylem anında caddede toplanan halk kamu çalışanlarının protestosunu ilgiyle izledi.

"20 Ekim seçimlerinde cennet vaadeden hükümetin, ilk iş olarak hayali ihracatçıları ve vergi kaçakçıları affettiğini, biz kamu çalışanlarına ise tek taraflı olarak %29 ücret zammını layık görerek hükümet tercihinin kimden yana olduğunu göstermiştir"

martesi günü saat 12'de siyah giysilerle merkez postaneye gelen Tarım Sen ve Tüm Maliye-Sen üyelerinin katılımıyla başlayan telgraf eyleminde "İLO'nun 87 ve 151. md. henüz mecliste onaylanmamış olmasını hükümetin Temmuz zammıyla ücretlerde yaptığı komik artışı kınayarak memur sendikalarının taraf kabul edilerek toplu sözleşme masasına oturulması istendi.

Siyah elbiseli pretosto eylemi tüm maliye çalışanlarının yaklaşık %75'inin katılımıyla 15 Temmuz'a kadar devam etti.

15.7.1992'de; ülke çapında yapılmakta olan işi bırakma eylemine destek olmak amacıyla Tüm Maliye Sen, Tüm Bel Sen, Maden Sen Trabzon temsilciliklerince Meydan parkında gerçekleştirdikleri eylem polis baskısına rağmen başarıyla uygulandı. Ve büyük ilgi gördü. Tüm baskılara rağmen Meydan Parkı'na toplanan 1000'e yakın kalabalık alkışlarıyla ücret artışlarını, Hükümet politikasını, polis keyfi tutumunu protesto ettiler.

UŞAK

15 .7.1992'de; Tüm Maliye Sen Uşak temsilciliği yapmış olduğu basın açıklaması ile, 15 Temmuz'u "kara gün" ilan etmiş, Temmuz eylemlilikleri olarak Uşak maliye çalı-

başbakana para gönderme gibi çeşitli biçimlerle zenginleştirilmiştir.

Tüm Maliye Sen Uşak İl Temsilciliği üye ve yöneticilerine, Temmuz eylemlerini gerekçe gösterilerek hem idare, hem de savcılık tarafından soruşturma açılmıştır.

Tüm Maliye Sen Uşak Temsilciliği eylemi.

ADIYAMAN

15 .7.1992'de; Adıyaman kamu çalışanları, Tüm Maliye Sen ve Eğitim-Sen Adıyaman temsilciliklerinin öncülüğünde, Tüm maliye Sen Adıyaman şubesinin bulunduğu

ESKİŞEHİR

15 .7.1992'de; Eğitim-Sen şubesinin başlatmış olduğu açlık grevini Eskişehir il temsilciliği yönetim düzeyinde aldıkları kararla katılmışlardır.

13.7.1992'de; Eskişehir Defterdarlığı'nda yemek boykotu yapıldı. Yemek boykotu bitiminde Battalgazi Vergi Dairesi önünde 300 Maliye çalışanı açlık grevindeki arkadaşları destekleme ziyaretinde bulundu. Açlık grevi saat 18.00'de bitince

yaklaşık 150 kişinin katılımıyla basın açıklaması yapıldı.

14.7.1992'de; Eskişehir kamu çalışanları sendikalarının platform kararı ile saat 12.30'da 200 kişinin katılımı ile (Yüzdeler zamları kabul etmediklerini ve sendikalarımızın taraf kabul edilmesi için bir gösteri) gerçekleştirildi.

15.7.1992'de; Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Maliye ve Gümrük Bakanına 1000 liralık havaleler postalandı.

Tüm Maliye Sen Zonguldak Temsilciliği eylemi.

KOCAELİ

6 .7.1992'de; Kocaeli Defterdarlığı'nda Tüm maliye Sen üyeleri yemek boykotu yaptı. Hükümeti toplu sözleşmeye çağırarak vergi dairesi ve Defterdarlığı boşaltan memurlar Tüm Maliye Sen temsilciliğine kadar alkışlı protesto yürüyüşü yapılmıştır.

7.7.1992'de; Kocaeli Defterdarlığı önünde toplanan 700 maliye memurları basın açıklamasının okunması esnasında Kocaeli Defterdarı İsmet Öngör eylemi kırma girişiminde bulunmuş, ancak yönetici ve üyelerin koymuş olduğu tavırla defterdar protesto edilmiş, yaklaşık 800 memur bordro yakma ve simit yiyerek sendika binasına kadar yürü-

rüyüşe geçmişlerdir.

8.7.1992'de; Kocaeli Defterdarlığı önünde toplanan 700 memur Genel Başkanın da katılımı ile Kocaeli postanesine kadar yürüdü. P.T.T. önünde yapılan basın açıklamasının ardından Genel Başkan İrfan Erdemoğlu eylemlerin amaç içerisine yönelik konuşmasının ardından kortej halinde Başbakan ve Başbakan yardımcısına sadaka misali zamları kabul etmediklerini gösterir bin'er liralık posta havalelerini

gönderdiler.

15.7.1992'de; Kocaeli Tüm Maliye Sen temsilciliği platformla birlikte halkevi Fevziye Parkı önünde bordro yakma eylemi yapmışlardır.

ZONGULDAK

10 .7.1992'de; Zonguldak'da Tüm Maliye Sen, Maden Sen, Tüm Sağlık Sen, Eğitim-Sen, Tüm Bel-Sen, Dem-Sen, Tarım Sen'in oluşturduğu Kamu Çalışanları Platformu olarak bir yürüyüş yapıldı. Yürüyüş 3000 kişinin katılımıyla Madenci Anıtından, Gazipaşa Caddesi'ne takip edilerek Hükümet önündeki Atatürk Anıtına çelenk konulması ve kısa bir konuşmayla son buldu.

SAMSUN

Samsun'da, şube veya temsilcilikleri bulunan sendikalar kendi illerinde oluşturdukları platform olarak bir basın açıklaması ile Başbakan Demirel'in, kamu çalışanları platformunun öncülüğünde gelişen hak direnişini "tahrikçilik"le nitelendirmesini protesto ederek "çağdaş toplum örgütlü toplumdur" ve "çağdaş insan, örgütlü insandır" ilkelere ve hak verilmez alınır şiarı doğrultusunda, Tüm Maliye Sen Samsun temsilciliğinin önerisi ve platformda yer alan diğer sendikalarında katılımı ile 15 Temmuz tarihinde "Sayın Başbakan Süleyman Demirel ANKARA" adresine "verilen yüzdeler zamlara ve sadakaya hayır. Ücretlerin belirlenmesinde taraf olmak istiyoruz" diye 3500 kişinin katılımı ile 12.00-13.30 arasında toplanıp Cumhuriyet Meydanı'ndan postanaya kadar alkışlarla yürüyüp telgraf çekme eylemini gerçekleştirmişlerdir.

SONUÇ

CANAKKALE, KONYA, ÇORUM, RİZE, İSKENDERUN, KIRŞEHİR, İZMİR, GAZİ ANTEP, MERSİN, DİYARBAKIR, ŞANLIURFA, TUNCELİ, BATMAN, ADANA, BALIKESİR, SAKARYA, SİİRT illerinde de 6 ile 16 Temmuz 1992 tarihleri arasında bordro yakma, basın açıklaması, toplu viziteye çıkma, telgraf çekme para gönderme, toplu gösteri ve yürüyüşler gibi çeşitli eylemler gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Tüm Maliye Sen'e üye olmayan maliye çalışanları tarafından da geniş katılımlı çeşitli eylemlerle destek verilmiştir.

Bugüne kadar İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük illerden dışarı taşınmayan kamu çalışanlarının eylemleri, Mayıs 1992'de kitleyle tartışılarak karara bağlanan eylemler Haziran ve Temmuz aylarında, programlı bir şekilde hayata geçirilerek, Türkiye geneline sıçratılmıştır.

Ana Tüzüğümüzün 56. Maddesi Gereğince Sendika Yöneticilerin Mal Beyanları İlan Olunur.

- ✓ **Yasemin Gürçay**
Tüm Maliye Sen Genel Hukuk Sekreteri
Halen İstanbul Defterdarlığı Muhakemat Müdürlüğü'nde memur olarak çalışmaktayım. Bir yapı kooperatif üyesi olup, bankada da yaklaşık 2.000.000.-TL mevduat hesabım var.
- ✓ **Abdurrahim Uzun**
Tüm Maliye-Sen Genel Eğitim Sekreteri
Maliye ve Gümrük Bakanlığı İstanbul Defterdarlığı Ataköy Vergi Dairesi'nde çalışmaktayım. (Sözleşmeli Personel olarak) 1.415.000.-TL aylık gelirim olup, bundan başka menkul, gayrimenkulum ve bankada mevduatım bulunmamaktadır. 6.6.1992
- ✓ **Hasan Yağız**
Tüm Maliye Sen Genel Sekreteri
Halen Ankara Defterdarlığı Veraset ve Harçlar Vergi Dairesi'nde çalışmaktayım. Aldığım aylığın dışında ailemden yardım almaktayım. Sınırlı Sorumlu Siyasal Bilgiler 3. Yapı Kooperatifi üyesiyim. Ayrıca bir adet 75 Model Reno marka binek arabam var. 14.6.1992
- ✓ **Bahtiyar Alkan**
Tüm Maliye Sen Genel Örgütlenme Sekreteri
Halen İstanbul Defterdarlığı İhbarlar ve Denetim-Koordinasyon Gelir Müdürlüğü'nde çalışmaktayım. Kendime ait bir adet dairem var. Bunun haricinde menkul veya sermaye iradi malım yoktur. Beyan olunur.
- ✓ **Hüseyin Aktan**
Tüm Maliye Sen Genel Mali Sekreteri
Halen Bakırköy Vergi Dairesi'nde sözleşmeli memur olarak çalışmaktayım. Maaşım dışında, şahsıma ait menkul ve gayrimenkulum yoktur. Beyan ederim.
- ✓ **İrfan Erdemoğlu**
Tüm Maliye Sen Genel Başkanı
Devlet memuru olup 8/2'sinden 2.410.000.-TL'sı maaş almaktayım. Üsküdar Selami Ali Mah. Selami Ali Hamam Meydanı Paf. 67 ada 133/3 parsel sayılı 6/100 m2 arsa payı olan bir dairem bulunmaktadır. Bunların dışında her hangi bir menkul, gayri menkul ve bankada mevduatım bulunmamaktadır. 6.6.1992
- ✓ **İsmail Şahin**
Tüm Maliye Sen Genel Merkez Basın ve Halkla İlişkiler Sekreteri
Devlet memuru olup 1.195.000.-TL maaş almaktayım. Menkul, gayrimenkul ve ve bankada mevduatım bulunmamaktadır. 6.6.1992
- ✓ **Bayram Keskin**
Tüm Maliye Sen MYK Üyesi
Halen, Maliye ve Gümrük Tekel Bakanlığı'na bağlı T.C. Emekli Sandığı İstanbul Bölge Müdürlüğü'nde memur olarak çalışmaktayım. 1.500.000.-TL aylık maaşım dışında hiç bir mal varlığım olmadığını beyan ederim. 14.6.1992
- ✓ **Saim Özbayrak**
Tüm Maliye Sen Toplu Sözleşme Sekreteri
Devlet memuru olarak 1.423.000.-TL maaş gelirim haricinde herhangi bir gelirim, menkul ve gayrimenkulum ve bankada param yoktur. 6.6.1992

Demokratik Bir Yaşam İçin

*Bir mücadele veriliyor,
Demokrasi için mi
Macera için mi
Bu mücadelede biz de var mıyız?
Varız;*

*Demokrasi özgürlük uğruna
İnsan hakları adına
Bizim ki macera değil, Boşluktan doğan hiç değil,
Gerçek demokrasi için
Özgür insanlar için
Ulusal savaş değil
Hümanizm adına
Bir mücadele...*

*Sınırlar kalkacak.
Dünya hepimizin
İnsanlar hepimizin
Afrika'daki, Asya'daki
Evrensellik hakim olacak,
Ülkelerin refahı değil,
Dünyanın refahı,
Ulusların bağımsızlığı değil
İnsanların bağımsızlığı
İnsanları özgürlüğü*

*Sınırlar kalkacak.
Silah üretilmeyecek.
Tüm diyarlar serbest
Dilediğin yere gidebilirsin
Dilediğin yerde yaşayabilirsin.
Şartlı olarak...
İnsanlık için çalışacaksın,
Bilgi sahibi olacaksın,
İnsanlara sevgiyle, dostça yaklaşacaksın.
Ayrıım yapmadan
Tüm insanları seveceksin
Çevreni koruyacaksın.
Temiz olacaksın.
Ver elini güzelim dünya
Ver elini mutluluk
Ver elini Sevgi*

Oktay ESMEROĞLU